

መጽሐፈ ምሳሌ

መግቢያ የምሳሌዎቹ ዐላማና ጭብጥ

1 የእስራኤል ንጉሥ፣ የዳዊት ልጅ የሰሎሞን ምሳሌዎች፤

2 ጥበብንና ተግሣጽን ለመቀበል፤ ጥልቅ ሐሳብ የሚገልጡ ቃላትን ለማስተዋል፤

3 ጽድቅን፣ ፍትሕንና ሚዛናዊ ብድን በማድረግ፤

የተገራ ጠቢብ ልቦናን ለማግኘት፤

4 ብስለት ለሌላቸው አስተዋይነትን፣ በዕድሜ ለጋ ለሆኑት ዕውቀትንና ልባምነትን ለመስጠት፤

5 ጥበቦች ያድምጡ፤ ትምህርታቸውንም ያዳብሩ፤

አስተዋዮችም መመሪያ ያግኙበት፤

6 ይህም የጠቢባንን ምሳሌዎችንና ተምሳሌቶችን፤ አባባሎችንና ዕንቁቅልሾችን ይረዱ ዘንድ ነው።

7 እግዚአብሔርን መፍራት የዕውቀት መጀመሪያ ነው፤ ተላሎችህ ግን ጥበብንና ተግሣጽን ይንቃሉ።

ጥበብን ገንዘብ ለማድረግ የተሰጠ ምክር

8 ልጄ ሆይ፤ የአባትህን ምክር አድምጥ፤ የእናትህንም ትምህርት አትተው።

9 ለራስህ ሞገስን የሚያገድጁ አክሊል፣ አንገትህን የሚያስውብ ድሪ ይሆንልሃል።

10 ልጄ ሆይ፤ ኅጢአተኞች ቢያባብሉህ፣ እሺ አትበላቸው፤

11 “ከእኛ ጋር ናና፣ ደም ለማፍሰስ እናድባ፤ በደል በሌለበት ሰው ላይ እንሸምቅ፤

12 እንደ መቃብር፣ ወደ ጉድጓድ ለ እንደሚወርዱ፤ ከነሕይወታቸው እንዳሉ እንዋግቸው፤

13 ውድ የሆኑ ነገሮችን ሁሉ በያይነቱ እናገኛለን፤ ቤቶቻችንንም በዝርፊያ እንሞላለን፤

14 ከእኛ ጋር ዕጣህን ጣል፤ የጋራ ቦርሳ ይኖረናል” ቢሉህ፤

15 ልጄ ሆይ፤ አብረሃቸው አትሂድ፤ በሚሄዱበትም መንገድ እግርህን አታንሣ፤

16 እግራቸው ወደ ኅጢአት ይቸኩላል፤

1:1 1:74:29-34: ምሳ10:1:25:1:መካ
1:1:ማቴ13:3
1:4 ምሳ8:5:12
1:5 ምሳ9:9
1:6 ዘጉ:12:8:መላ
14:12:መዝ49:4: ምሳ22:17:24:23: ማቴ13:10-17
1:7 ዘወ20:20:ዘዳ
4:6:ኢዮ23:15:መዝ
34:4-22:112:1
:ምሳ8:33-36:9:7-9
:10:12:1:13:18:19:
15:32:33:ኢሳ33:6
:50:10:59:19:ኢር8
:9
1:8 ቍ8-9:ዘዳ
21:18:ምሳ2:1:3:1:1
4:1:5:1:6:1:20:7:1
:19:27:22:17:23:2
6-28:ኢር35:8
1:9 ምሳ3:21-22:3
4:1-9
1:10 ቍ15:ዘዳ13:8
:ኢዮ24:15:መዝ1:1
:ምሳ16:29
1:11 መዝ10:8
1:12 ቍ16-18: ኢዮ33:18:መዝ30:3
:35:25
1:14 ቍ19
1:15 ዘፍ49:6:መዝ
119:101:ምሳ4:14
1:16 ኢዮ15:31: ምሳ 6:18:ኢሳ59:7

1:18 ቍ11-12 :መዝ71:10
1:19 ቍ13-14: ምሳ4:14-17:11:19
1:20 ኢዮ28:12: ምሳ7:10-13:9:1-3
:13-15
1:22 መዝ50:17: ምሳ 6:32:7:7:8:5
:9:4:16
1:24 1:4መ:8:19: ኢሳ65:12:66:4: ኢር7:13:26:5:35:1
7:36:31
1:26 ቍ33:ዘዳ28: 63 :27:19:21:መዝ
2:4:59:8
1:27 መዝ18:18: ምሳ5:12-14

ደም ለማፍሰስም ፈጣኖች ናቸው።

17 ወፎች ፊት እያዩ ወጥመድ መዘርጋት፤ ምንኛ ከንቱ ነው!

18 እነዚህ ሰዎች የሚያደቡት በገዛ ደማቸው ላይ ነው፤ የሚሸምቁትም በራሳቸው ላይ ብቻ ነው።

19 የላግባብ ለጥቅም የሚሯሯጉ ሁሉ መጨረሻቸው እንዲህ ነው፤ የሕይወታቸው መጥፊያም ይኸው ነው።

ጥበብን ለሚያናገቁ የተሰጠ ማስጠንቀቂያ

20 ጥበብ በጉዳይ ላይ ጮኻ ትጣራለች፤ በየአደባባዩ ድምፅዋን ከፍ ታደርጋለች፤

21 ወከታ በበዛባቸው ጉዳዮች ላይ ለ ትጮኻለች፤ በከተማዬቱም መግቢያ በር ላይ እንዲህ ትላለች፤

22 “እናንት ብስለት የሌላችሁ ማስተዋል የሌለበት መንገዳችሁን እስከ መቼ ትወዱታላችሁ? ፈዘኞች በፊዝ ደስ የሚሰኙት፤ ሞኞችስ ዕውቀትን የሚጠሉት እስከ መቼ ነው? ”

23 ዘለፋዬን ብትሰሙኝ ኖሮ፤ ልቤን ባፈሰስሁላችሁ፤ ሐሳቤንም ባሳወቅኋችሁ ነበር።

24 ነገር ግን በተጣራሁ ጊዜ እምቢ ስላላችሁኝ፤ እጄንም ስዘረጋ ማንም ግድ ስላልነበረው፤

25 ምክሬን ሁሉ ስለ ናቃችሁ፤ ዘለፋዬንም ስላልተቀበላችሁ፤

26 እኔ ደግሞ በመከራችሁ እሥቅባችኋለሁ፤ መዓት በሚወርድባችሁም ጊዜ አፌዝባችኋለሁ፤

27 መዓት እንደ ማዕበል ሲያናውጣችሁ፤ መከራም እንደ ዐውሎ ነፋስ ሲጠራርጋችሁ፤ ሥቃይና ችግር ሲያጥለቀልቃችሁ አፌዝባችኋለሁ።

፡፡

፡፡ በመጽሐፈ ምሳሌና በብሉይ ኪዳን ሌሎች መጻሕፍት ውስጥ ተፋፋ የሚለው በተደጋጋሚ ተጽፏል፤ ይህም የሞራል ጉድለትን ያመለክታል።

፡፡ በዕብራይስጡ ሲላ ይላል።

፡፡ በዕብራይስጡና በሰብን ሊቃናት ትርጉሞች በትጥር ጭፍ ላይ ይላሉ።

፡፡ በዕብራይስጡ ብስለት የሌለው የሚለው ቃል በዚህ መ ጽሐፍ በአጠቃላይ መልካም ምግባር የሌለውንና ክፋትን ለግ ድረግ ልቡ ያዘነበለ ሰውን ያመለክታል።

28“በዚያን ጊዜ ይጠሩኛል፤ እኔ ግን አልመልስላቸውም፤ አጥብቀው ይፈልጉኛል፤ ነገር ግን አያገኙኝም።”

29ዕውቀትን ስለ ጠሉ፣ እግዚአብሔርንም መፍራት ስላልመረጡ፣

30ምክራን ለመቀበል ስላልፈለጉ፣ ዘለፋዬን ስለ ናቁ፣

31የመንገዳቸውን ፍሬ ይበላሉ፤ የዕቅዳቸውንም ውጤት ይጠግባሉ።

32ብስለት የሌላቸውን ስድነታቸው ይገድላቸዋል፤ ተላሎቸውን ቸልተኝነታቸው ያጠፋቸዋል፤

33የሚያዳምጠኝ ሁሉ ግን በሰላም ይኖራል፤ ክፉን ሳይፈራ ያለ ሥጋት ይቀመጣል።”

ከጥበብ የሚገኝ በረከት

2 ልጄ ሆይ፣ ቃሌን ብትቀበል፣ ትእዛዜንም በልብህ ብታኖር፣

2ጆሮህን ወደ ጥበብ ብታቀና፣ ልብህንም ወደ ማስተዋል ብትመልስ፣

3እንዲሁም የመለየት ጥበብን ብትማጠን፣ ድምፅህን ከፍ አድርገህ ማስተዋልን ብትጣራ፣

4እርሷንም እንደ ብር ብትፈልጋት፣ እንደ ተሸሽጎ ሀብት አጥብቀህ ብትሻት፣

5በዚያን ጊዜ ፈሪሃ እግዚአብሔርን ትረዳለህ፤ አምላክንም ማወቅ ታገኛለህ።

6እግዚአብሔር ጥበብን ይሰጣልና፤ ከእንደበቱም ዕውቀትና ማስተዋል ይወጣል።

7እርሱ ለቅኖች ድልን ያከማቻል፤ ያለ ነቀፋ ለሚሄዱትም ጋሻ ይሆናቸዋል፤

8የፍትሕን መንገድ ይጠብቃል፤ የታማኞቹንም አካሄድ ያጸናል።

9በዚያን ጊዜ ጽድቅን፣ ፍትሕን፣ ሚዛናዊነትን፣ መልካሙንም መንገድ ሁሉ ትገነዘባለህ፤

10ጥበብ ልብህ ውስጥ ትገባለችና፤ ዕውቀትም ነፍስህን ደስ ታሰኛለች፤

11የመለየት ችሎታ ይጋርድሃል፤ ማስተዋልም ይጠብቅሃል።

12ጥበብ ንግግራቸው ጠማማ ከሆነ ሰዎች፣ ከክፉዎችም መንገድ ታድንሃለች፤

13እነዚህም በጨለማ መንገድ ለመሄድ፣ ቀናውን ጉዳና የሚተዉ ናቸው፤

1፡28 ዘጸ1፡45፣ 1፡4፡8፣18፡27፣ 9፣ ም፡48፣17፡ኤር 11፡11፣ኤ፡18፣ 17፡5፣6፡ዘ፡7፣13 1፡29 ኢዮ21፡14 1፡30 ቍ፡25 1፡31 2ዜና36፡16፣ መዝ14፡14፣ኤር6፡19 ፣14፡16፣21፡14፣30፡15 1፡32ም፡45፣22፡15፣ 10፡ኢ፡46፡6፡4 1፡33 ቍ፡21-26ዘ፡24፡21፣ዘ፡33፡28፣ ም፡43፡23፣መዝ112፡8 2፡1 ም፡1፡8 2፡2 መዝ22፡17፣ 23፡12 2፡3 ያዕ1፡5 2፡4 ኢዮ3፡21፣ ማ፡6፡13፡44 2፡5 ዘ፡4፡6 2፡6 ኢዮ9፡4፣12፡13፣ 22፡22፣መዝ119፡34 2፡7 ዘ፡6፡9፣15፡1 ፣መዝ84፡11፣ም፡430፡ 5-6 2፡8 1፡4፡2፡9፣ መዝ18፡25፣97፡10 2፡9 ዘ፡1፡16 2፡10 ም፡14፡33 2፡11 ም፡4፡6 2፡12 ቍ፡13፡ም፡4 3፡13-18፡4፡5 2፡13 ም፡4፡19 2፡14 ም፡10፡23፣ 15፡21 2፡15 መዝ125፡5፣ ም፡421፡8 2፡16 ም፡45፡1-6፣ 20-29፡7፡5-27 2፡17 ሚ፡2፡14 2፡18 ም፡45፡5፣ 7፡27፡9፡18 2፡19 ም፡3፡16-18፣ 5፡8፣መዝ7፡26 2፡21 መዝ37፡29 2፡22 ዘ፡ 28፡63፣ 29፡28፣ኢዮ18፡17፣ መዝ54፡37፡9፡28-29፡ም፡10፡30 3፡1 መዝ44፡17፣ ም፡41፡8 3፡2 ዘ፡45፡16፡11፣ 21፡30፡15፡16፡1፡17 3፡13፡14፡ም፡9፡6፡10-11 3፡3 ዘ፡13፡9፡ዘ፡8 6፡6፣መዝ85፡10፣ም፡4 6፡21፡7፡3፡12፡4፡3፡3 3፡4 1፡4፡2፡26፣ ሉ፡ቃ፡2፡52 3፡5 መዝ4፡5 3፡6 ኢዮ33፡11፣ መዝ5፡8፣ም፡16፡3፣ ኢ፡430፡11፡440፡3፣ ኤር42፡3 3፡7 ዘ፡20፡20፡ዘ፡4 4፡6፣ኢዮ1፡1፣መዝ11 1፡10፡ም፡26፡5፡12 3፡8 ኢዮ21፡24፣

14ክፉ በመሥራት ደስ የሚላቸው፣ በክፉት ጉዳና ሐሜት የሚያደርጉ፣

15መንገዳቸው ጠማማ፣ በአካሄዳቸው ጠመዝማዛች ናቸው።

16ከአመንዝራ ሴትም ትጠብቅሃለች፣ በአንደበቷም ከምታታልል ዘልዛላ ታድንሃለች፤

17ይህችም የልጅነት ባሏን የተወቸ፣ በአምላኳ ፊት የገባችውን ኪዳንም ያቃለለች ናት።

18ቤቷ ወደ ሞት ያደርሳል፤ መንገዳም ወደ መኖሩስተ ሙታን ያመራል።

19ወደ እርሷ የሚገባ ማንም አይመለስም፤ የሕይወትንም መንገድ አያገኝም።

20አንተም በደጋግ ሰዎች ጉዳና ትሄዳለህ፤ የጻድቃንንም መንገድ ይዘህ ትንዛለህ።

21ቅኖች በምድሪቱ ይቀመጣሉና፤ ነቀፋ የሌለባቸውም በእርሷ ላይ ጸንተው ይኖራሉ።

22ክፉዎች ግን ከምድሪቱ ይወገዳሉ፤ ታማኝነት የጉደላቸውም ከእርሷ ይነቀሳሉ።

ከጥበብ የሚገኝ ተጨማሪ በረከት

3 ልጄ ሆይ፣ ትምህርቴን አትርሳ፤ ትእዛዜን በልብህ ጠብቅ፤

2ቀኖችን ይጨምሩልሃል ዓመቶችንም ያረዝሙልሃል፤ ሕይወት፣ ሀብትንና ሰላምን ያበዙልሃል።

3ፍቅርና ታማኝነት ከቶ አይለዩህ፤ በዐንገትህ ዙሪያ እሰራቸው፤ በልብህም ጽላት ላይ ጻፋቸው።

4በዚያን ጊዜ ሞገስንና መልካም ስምን፣ በእግዚአብሔርና በሰው ዘንድ ታገኛለህ።

5በፍጹም ልብህ በእግዚአብሔር ታመን፤ በራስህ ማስተዋል አትደገፍ፤

6በመንገድህ ሁሉ እርሱን ዕውቅ፤ እርሱም ጉዳናህን ቀና ያደርገዋል።ፋ

7በራስህ አስተያየት ጠብብ ነኝ አትበል፤ እግዚአብሔርን ፍራ፤ ከክፉም ራቅ።

8ይህም ለሰውነትህ ጤንነትን፣ ለዐጥንትህም ልምላሜን ያመጣልሃል።

9እግዚአብሔርን በሀብትህ፣ ከምርትህ ሁሉ በኩራት አክብረው፤

10ይህን ብታደርግ፣ ጎተራህ ሞልቶ ይትረፈረፋል፤ መጥመቂያህም በአዲስ የወይን ጠጅ ቲፍ ብሎ ይሞላል።

መዝ38፡3፡ም፡4፡22 3፡9 ዘ፡22፡29፡ዘ፡26፡1-15 3፡10 ኢዮ22፡21፣መዝ144፡13፣ኢ፡2፡24፣ሚ፡3፡10-12

17 ወይም የአምላኳን ኪዳን

11 ልጅ ሆይ፤ የእግዚአብሔርን ተግሣጽ አትናቅ፤ በዘለፋውም አትመረር፤
 12 አባት ደስ የሚሰኝበትን ልጅን እንደሚቀጥሰው ሁሉ፤ እግዚአብሔርም የሚወደውን ይገሥጻልና።
 13 ጥበብን የሚያገኛት፤ ማስተዋልንም ገንዘቡ የሚያደርጋት ሰው ቡሩክ ነው፤
 14 እርሷ ከብር ይልቅ ትርፍ የምታመጣ፤ ከወርቅም ይልቅ ጥቅም የምታስገኝ ናትና።
 15 ከቀይ ዕንቁ ይበልጥ ውድ ናት፤ አንተ ከምትመኘውም ሁሉ የሚስተካከላት የለም።
 16 በቀኝ እጄ ረጅም ዕድሜ አለ፤ በግራ እጄም ሀብትና ክብር ይዛለች።
 17 መንገዱ ደስ የሚያሰኝ ነው፤ ጉዳናዋም ሁሉ ሰላም ነው።
 18 ለሚያቅዷት የሕይወት ዛፍ ናት፤ የሚይዟትም የሚረካሉ።
 19 እግዚአብሔር በጥበብ ምድርን መሠረተ፤ በማስተዋል ሰማያትን በየስፍራቸው አጸና፤
 20 በዕውቀቱ ቀላዎት ተከፈሉ፤ ደመናትም ጠልን አንጠበጠቡ።
 21 ልጅ ሆይ፤ ትክክለኛ ፍርድንና አስተውሎ መለዩትን ጠብቅ፤ እነዚህ ከአይታህ አይራቁ፤
 22 ለነፍስህ ሕይወት፤ ለዐንገትህም ጌጥ ይሆናሉ።
 23 ከዚያም መንገድህን በሰላም ትሄዳለህ፤ እግርህም አይሰናከልም፤
 24 ስትተኛ አትፈራም፤ ትተኛለህ እንቅልፍህም ጣፋጭ ይሆናል።
 25 ድንገተኛን መከራ፤ በክፉዎች ላይ የሚደርሰውንም ጥፋት አትፍራ፤
 26 እግዚአብሔር መታመኛህ ይሆናልና፤ እግርህንም በወጥመድ ከመያዝ ይጠብቃል።
 27 ማድረግ እየቻልህ ለሚገባቸው መልካም ነገር ከማድረግ አትከልክል።
 28 አሁን በእጅህ እያለ፤ ጉረቤትህን፤ “ቈይተህ ተመለስ፤ ነገ እስጥሃለሁ” አትሰለው።
 29 አንተን ተማምኖ በአጠገብህ በተቀመጠ፤ በጉረቤትህ ላይ ክፉ አትምከርበት።

3፡11 ኢዮ5፡17፤ ምሳ1፡8-9
 3፡12 ዘጸ8፡5፤ኢዮ5፡17፤ምሳ13፡24፤ጳጳ12፡5-6፤ጳጳ3፡19
 3፡14 ኢዮ28፡15፤ ምሳ8፡19፤16፡16
 3፡15 ኢዮ28፡17-19
 3፡16 ዘፍ15፡15፤ 1፡13፤13፡14
 3፡17 ማቴ11፡28-30
 3፡18 ዘፍ2፡9፤2፡12፤ 4፡3-9፤8፡17-21፤ ምሳ10፡11፤ጳጳ2፡7
 3፡19 ዘፍ1፡31፤ኢዮ28፡25-27፤መዝ136፤5-9፤ምሳ8፡27-29
 3፡21 ምሳ1፡8-9፤ 4፡20-22፤6፡20
 3፡22 ዘጸ30፡20፤ ምሳ1፡8-9፤4፡13
 3፡23 መዝ37፡24፤ 119፡11፤ምሳ1፡33፤4፡12
 3፡24 ዘሌ26፡6፤ኢዮ11፡18፤መዝ91፡5፤112፡8፤ኤር31፡26
 3፡26 1ሳጦ2፡9፤ 2፡18፤5፡5፤ኢዮ4፡6፤5፡19
 3፡28 ዘሌ19፡13፤ ዘጸ24፡15፤ሉቃ10፡25-37
 3፡29 ዘጸ8፡17
 3፡31 መዝ37፡1፤ ምሳ24፡1-2
 3፡32 ኢዮ29፡4፤ መዝ101፡4
 3፡33 ኢዮ5፡3፤መዝ37፡22፤ምሳ14፡11፤ ዘፍ5፡4
 3፡34 2ነገ19፡21፤ መዝ18፡25-27፤ 40፡4፤ማቴ23፡12፤ ያጳፋ፤6፡18፤ጥ5፡5
 4፡1 ኢዮ8፡10፤ምሳ1፡8፤19፡20
 4፡4 1ነገ19፡4፤ምሳ7፡2
 4፡5 ምሳ2፡12፤13፤ 13-18
 4፡6 ምሳ2፡11፤ 2ተሰ2፡10
 4፡7 ምሳ23፡23፤ ማቴ13፡44-46
 4፡8 ምሳ3፡18
 4፡9 ምሳ1፡8-9
 4፡10 ዘጸ11፡21፤ መዝ34፡11-16፤ምሳ1፡8-9
 4፡11 1ሳጦ12፡23፤2 ሳጦ22፡37፤መዝ5፡8
 4፡12 ኢዮ18፡7፤ ምሳ3፡23

30 ምንም ጉዳት ሳያደርስብህ፤ ያለ ምክንያት ሰውን አትክሰስ።
 31 በክፉ ሰው አትቅና፤ የትኛውንም መንገዱን አትምረጥ፤
 32 እግዚአብሔር ጠማማን ሁሉ ይጸዩፋልና፤ ለቅን ሰው ግን ምስጢሩን ይገልጥለታል።
 33 የእግዚአብሔር ርግማን በክፉዎች ቤት ላይ ነው፤ የጻድቃንን ቤት ግን ይባርካል።
 34 እርሱ በዕቡድን ፊዘኞች ላይ ያፌዛል፤ ለትሑታን ግን ሞገስን ይሰጣል።
 35 ጠቢባን ክብርን ይወርሳሉ፤ ሞኞችን ግን ለውርደት ያጋልጣቸዋል።
ጥበብ ከሁሉ በላይ መሆኗ
4 ልጆቼ ሆይ፤ የአባትን ምክር አድምጡ፤ ልብ ብላችሁ ስሙ፤ ማስተዋልንም ገንዘብ አድርጉ።
 2 ባህ ትምህርት እሰጣችኋለሁ፤ ስለዚህ ትምህርቴን አትተው።
 3 በአባቴ ቤት ገና ለግሳጋ ወጣት፤ ለእናቴም አንድ ልጄ ብቻ በነበርሁ ጊዜ፤
 4 አባቴ እንዲህ ሲል አስተማረኝ፤ “ቃሉን በሙሉ በልብህ ያዝ፤ ትእዛዜንም ጠብቅ፤ በሕይወት ትኖራለህ።
 5 ጥበብን አግኛት፤ ማስተዋልን ያዛት፤ ቃሉን አትርሳ፤ ከእርሷም ዘወር አትበል።
 6 ጥበብን አትተዋት፤ እርሷም ከልላ ትሆንሃለች፤ አፍቅራት፤ እርሷም ትጠብቅሃለች።
 7 ጥበብ ታላቅ ነገር ናት፤ ስለዚህ ጥበብን አግኛት፤ ያለህን ሁሉ፤ ብታስከፍልህም ማስተዋልን ገንዘብህ አድርጋት።
 8 ክብርን ስጣት፤ ከፍ ከፍ ታደርግሃለች፤ እቀፋት ታከብርሃለች፤
 9 በራስህ ላይ ሞገሳማ አክሊል ትደፋልሃለች፤ የክብር ዘውድም ታበረክትልሃለች።
 10 ልጅ ሆይ፤ አድምጠኝ፤ ቃሉንም ልብ በል፤ የሕይወት ዘመንም ትበዛለች።
 11 በጥበብ ጉዳይ አስተምርሃለሁ፤ ቀጥተኛውንም መንገድ አሳይሃለሁ።
 12 ስትሄድ እርምጃህ አይሰናከልም፤
 66 ወይም ጉዳይን ያቀናልሃል
 67 ወይም እንደሚገሥጽ
 68 ወይም ያገኘውን ሁሉ

ስትሮጥም አትደናቀፍም።
 13 ምክርን አጥብቀህ ያዛት፤ አትልቀቃት፤ ጠብቃት፤ ሕይወትህ ናትና።
 14 ወደ ኅጥአን ጌዳና እግርህን አታንግ፤ በክፉ ሰዎች መንገድ አትሂድ፤
 15 ከዚያ አትድረስ አትንዘበት፤ ሸሸው፤ መንገድህን ይዘህ ሂድ።
 16 ክፉ ካላደረጉ አይተኙምና፤ ሰውን ካላሰናከሉ እንቅልፍ ባይናቸው አይዘርም።
 17 የክፋት እንጀራ ይበላሉ፤ የዐመፅ ወይን ጠጅ ይጠጣሉ።
 18 የጻድቃን መንገድ ሙሉ ቀን እስኪሆን ድረስ፤ ብርሃኑ እየጉላ እንደሚሄድ የማለዳ ውጋጋን ነው።
 19 የክፉዎች መንገድ ግን እንደ ድቅድቅ ጨለማ ነው፤ ምን እንደሚያሰናክላቸውም አያውቁም።
 20 ልጄ ሆይ፤ የምንግርህን አስተውል፤ ቃሉንም በጥንቃቄ አድምጥ።
 21 ከእይታህ አታርቀው፤ በልብህም ጠብቀው፤
 22 ለሚያገኘው ሕይወት፤ ለመላው የሰው አካልም ጤንነት ነውና።
 23 ከሁሉም በላይ ልብህን ጠብቅ፤ የሕይወት ምንጭ ነውና።
 24 ጥመትን ከአፍህ አስወግድ፤ ብልሹ ንግግርም ከከንፈሮችህ ይራቅ።
 25 ዐይኖችህ በቀጥታ ይመልከቱ፤ ትክ ብለህም ፊት ለፊት እይ።
 26 የእግርህን ጌዳና አስተካክል፤^ፆ የጸናውን መንገድ ብቻ ያዝ።
 27 ወደ ቀኝ ወደ ግራ አትበል፤ እግርህን ከክፉ ጠብቅ።
ከአመንዘራነት መጠንቀቅ
5 ልጄ ሆይ፤ ጥበቤን ልብ በል፤ የማስተዋል ቃሉንም በጥምና አድምጥ፤
 2 ይህም ልባምነትን ገንዘብ እንድታደርግ፤ ከንፈሮችህም ዕውቀትን እንዲጠብቁ ነው።
 3 የአመንዘራ ሴት ከንፈር ማር ያንጠባጥባልና፤ አንደበቷም ከቅቤ ይለሰልሳል፤
 4 በመጨረሻ ግን እንደ እሬት ትመራለች፤ ሁለት አፍ እንዳለውም ስል ሰይፍ ትሆናለች።
 5 እግሮቿ ወደ ሞት ይወርዳሉ፤ እርምጃዎቿም በቀጥታ ወደ ሲኦል^ሳ

4+13 ምዕ3:22
 4+14 መዝ11:1፣ምሳ 1:15
 4+16 መዝ36:4፣ ሚክ7:3
 4+17 ዘፍ49:5፣ መዝ73:6፣መዝ73:6፣ ምሳ1:10-19፣14:22 ፣ኢሳ59:6፣ኤር22:3፣ ዕን1:2፣ሚል12:16
 4+18 2ሳሙ:23:4፣ ኢዮ17:9፣22:28፣ ዳን12:3፣ሚፎ5:14፣ ዮሐ8:12፣ፊል2:15
 4+19 ዘዳ32:35፣ ኢ ዮ3:23፣ምሳ2:13፣ 13:9፣ኢሳ8:15
 4+20 መዝ34:11-16፣ምሳ1:8-9፣5:1
 4+21 ምዕ3:21
 4+22 ምዕ3:8
 4+23 2ኅዝ10:31፣ ምሳ10:11፣ሉቃ6:45
 4+25 ኢዮ31:1
 4+26 ዕብ12:13
 4+27 ዘሌ10:11፣ ዘዳ5:32
 5+1 ምሳ1:8፣4:20
 5+3 መዝ55:21፣ ምሳ7:5
 5+4 መዝ7:26
 5+5 መዝ9:17፣ምሳ 2:18፣7:26-27
 5+6 ምሳ9:13፣ 30:20
 5+7 ምሳ1:8-9
 5+8 ምሳ2:16-19፣ 6:20-29፣7:1-27
 5+10 ምሳ29:3
 5+12 ምሳ12:1
 5+14 ምሳ1:24-27፣ 6:33፣31:3
 5+18 ዘዳ20:7፣ምሳ 2:17፣መዝ9:9፣ሚሕ 4:12-15፣ሚል2:14
 5+19 ማሕ4:5፣ 8:14
 5+21 ኢዮ10:4፣ 14:6፣ምሳ15:3፣መዝ 119:168፣ኤር29:23፣ 32:19፣ዕብ4:13
 5+22 ዘዮ32:23፣ ኢዮ18:9፣መዝ7:15-16፣መዝ9:16፣ምሳ1: 31-32
 5+23 ኢዮ4:21፣ 34:21-25፣ምሳ10:

ያመራሉ።
 6 ስለ ሕይወት መንገድ ደንታ የላትም፤ መንገዶቿ ዘወርዋራ ናቸው፤ ለእርሷ ግን አይታወቃትም።
 7 እንግዲህ፤ ልጆቼ ሆይ፤ አድምጡኝ፤ ከምንግራችሁ ቃል ፈቀቅ አትበሉ።
 8 መንገድህን ከእርሷ አርቅ፤ በደጃፏም አትለፍ፤
 9 ይኸውም ጉብዝናህን ለሌሎች፤ ዕድሜህንም ለጨካኞች እንዳትሰጥ ነው።
 10 ባዕዳን በሀብትህ እንዳይፈነጥዙ፤ ልፋትህም የሌላውን ሰው ቤት እንዳያበለጽግ ነው።
 11 በዕድሜህ መጨረሻ ታቃሥታለህ፤ ሥጋህና ሰውነትህ ሲከዳህ።
 12 እንዲህም ትላለህ፤ “ምነው! ተግሣዥን ጠላሁ፤ ልቤስ ምነው! መታረምን ናቀ፤
 13 የመምህሮቼን ቃል አልሰማሁም፤ አሰልጣኞቼንም አላደመጥኋቸውም፤
 14 በመላው ጉባኤ ፊት፤ ወደ ፍጹም ጥፋት ተቃርቤአለሁ።”
 15 ከገዛ ማጠራቀሚያህ ውሃ፤ ከገዛ ጉድጓድህም የሚፈለቀውን ውሃ ጠጣ።
 16 ምንጮችህ ተርፈው ወደ ሜዳ፤ ወንዞችህስ ወደ አደባባይ ሊፈሱ ይገባል?
 17 ለአንተ ብቻ ይሁኑ፤ ባዕዳን አይጋሩህ።
 18 ምንጭህ በፍክ ይሁን፤ በልጅነት ሚስትህም ደስ ይበልህ።
 19 እርሷ እንደ ተወደደች ዋላ፤ እንደ ተዋበች ሚዳቋ ናት፤ ጡቶቿ ዘወትር ያርኩህ፤ ፍቅርም ሁልጊዜ ይማርክህ።
 20 ልጄ ሆይ፤ በአመንዘራ ሴት ፍቅር ለምን ትሰክራለህ? የሌላይቱንስ ሴት ብብት ስለምን ታቅፋለህ?
 21 የሰው መንገድ በእግዚአብሔር ፊት ግልጥ ነውና፤ እርሱ መሄጃውን ሁሉ ይመረምራል።
 22 ክፉውን ሰው የገዛ መጥፎ ሥራው ያጠምደዋል፤ የኅጢአቱም ገመድ ጠፍሮ ይይዘዋል።
 23 ከተግሣዥ ጉድለት የተነሣ ይሞታል፤ ከተላላኝቱም ብዛት መንገድ ይስታል።
 *26 ወይም ተመልከት
 *5 ወይም መቃብር

ከተላላኝ መረቅ

6 ልጄ ሆይ፤ ለጎረቤትህ ዋስ ብትሆን፤ ስለ ሌላውም ሰው እጅ መትተህ ቃል ብትገባ፤

²በተናገርኸው ነገር ብትጠመድ፤ ከእኛህ በወጣውም ቃል ብትያዝ፤

³ልጄ ሆይ፤ ራስህን ለማዳን ይህን አድርግ፤ በጎረቤትህ እጅ ስለወደቅህ፤ ሄደህ ራስህን አዋርድ፤ ጎረቤትህን አጥብቀህ ነዝንዘው።

⁴ዐይኖችህ እንቅልፍ አይደላቸው፤ ሽፋሽፍቶችህም አያንጎላጁ።

⁵ከአዳኝ እጅ እንዳመለጠች ሚዳቋ፤ ከአጥማጅ ወጥመድ እንዳፈተለከች ወፍ ራስህን አድን።

⁶አንተ ታካች፤ ወደ ጉንዳን ሂድ፤ ዘዴውን አስተውለህ ጠቢብ ሁን፤

⁷አዛዥ የለውም፤ አለቃም ሆነ ገዥ የለውም፤

⁸ሆኖም ግን በበጋ ምግቡን ያከማቻል፤ በመከርም ወቅት ቀለቡን ይሰበሰባል።

⁹አንተ ታካች፤ እስከ መቼ ትተኛለህ? ከእንቅልፍህስ መቼ ትነሣለህ?

¹⁰ጥቂት ማንቀሳፋት፤ ጥቂት ማንጎላቸት፤ እጅን አጣጥፎ “እስቲ ጥቂት ልረፍ” ማለት፤

¹¹ድኸነት እንደ ወንበይ፤ ዕጦትም መሣሪያ እንደ ታጠቀ ሰውተ ከተፍ ይልብሃል።

¹²ወርበላና ጨካኝ፤ ነውረኛ አንደበቱን ይዞ የሚዞር፤

¹³በዐይኑ የሚጠቅስ፤ በእግሩ ምልክት የሚሰጥ፤ በጣቶቹ የሚጠቀሙ፤

¹⁴በልቡ ተንኮል ክፋትን የሚያውጠነጥን፤ ምንጊዜም ጠብ ይጭራል።

¹⁵ስለዚህ በቅጽበት መዓት ይወርድበታል፤ በድንገት ይጠፋል፤ መዳኛም የለውም።

¹⁶አግዚአብሔር የሚጠላቸው ስድስት ነገሮች አሉ፤ የሚጸደቁቸውም ሰባት ናቸው፤ እነርሱም፦

¹⁷ትዕቢተኛ ዐይን፤ ሐሰተኛ ምላስ፤ ጎጆህ ደም የሚያፈሱ እጆች፤

¹⁸ክፋትን የሚያውጠነጥን ልብ፤ ወደ ክፋት የሚቻኩሉ እግሮች፤

¹⁹በውሸት ላይ ውሸት የሚጨምር ሐሰተኛ ምስክር፤ በወንድማማቾች መካከል ጠብን የሚጭር ሰው።

21:11:5
 6:1 ኢዮ17:3:ምሳ
 1:8:11:15:17:18:2
 2:26-27
 6:4 መዝ132:4
 6:5 2ሳሙ2:18: መዝ91:3:ኢሳ13:14
 6:6 ቍ6-11:ምሳ
 20:4
 6:8 ምሳ10:4: 30:24-25
 6:9 ምሳ24:30-34 :26:13-16
 6:10 ምሳ24:33: መዝ4:5
 6:11 ቍ10-11: ምሳ20:13:24:30-34
 6:13 መዝ35:19: ምሳ16:30:ኢሳ58:9
 6:14 ቍ16-19: መዝ140:2
 6:15 ኢዮ5:3:መዝ
 55:15:ምሳ14:32:29
 31
 6:16 ቍ16-19: ምሳ 3:32:8:13: 15:8:9:26:16:5
 6:17 ዘ819:10: ኢ
 ዮ41:34:መዝ10:5 :ምሳ1:16:12:22: ኢሳ1:21:59:7: ኤር2:34:ሚክ7:2
 6:18 ኢዮ15:31
 6:19 ቍ12-15:ዘ8
 19:16:መዝ12:2: ምሳ15:18:ዘ8:17
 6:20 ምሳ1:8: 3:21
 6:21 ዘ86:8:ምሳ
 3:3:7:1-3
 6:23መዝ119:105 :ምሳ10:17
 6:24 ዘ939:8: መዝ 55:21:ምሳ
 2:16:7:5
 6:26 ምሳ7:22-23
 6:29 ዘ20:14: ምሳ2:16-19:5:8
 6:31 ዘ22:14
 6:32 ዘ20:14: ምሳ 7:7:9:4:16
 6:33 ምሳ5:9-14
 6:34 ዘ934:7: ዘጥ5:14
 6:35 ኢዮ31:9-11 :ማሐ 8:7
 7:1 ምሳ1:8

ከዝሙት መረቅ

20 ልጄ ሆይ፤ የአባትህን ትእዛዝ አክብር፤ የእናትህንም ትምህርት አትተው።

²¹ምንጊዜም በልብህ አኑራቸው፤ በአንገትህም ዙሪያ እሰራቸው።

²²በምትሄድበት ሁሉ ይመሩሃል፤ በምትተኛበት ጊዜ ይጠብቁሃል፤ በምትነቃበት ጊዜም ያነጋግሩሃል።

²³እነዚህ ትእዛዞች መብራት ናቸውና፤ ይህችም ትምህርት ብርሃን፤ የተግሣጽ እርምጃም የሕይወት መንገድ ናት፤

²⁴እርሷም ከምግባረ ብልሹ ሴት፤ ልዝብ አንደበት ካላት ዘልዛላ ሴት ትጠብቅሃለች።

²⁵ውበቷን በልብህ አትመኝ፤ በዓይኗም አትጠመድ፤

²⁶ጋለሞታ ሴት ቍራሽ እንጀራ ታሳጣላለችና፤ አመንዝራዬቱም በሕይወትህ በራሱ ላይ ትሸምቃለች።

²⁷ለመሆኑ ልብሱ ሳይቃጠል፤ በጉያው እሳት መያዝ የሚችል ሰው አለን?

²⁸አንድ ሰው እግሮቹ ሳይቃጠሉ፤ በፍም ላይ መሄድ ይችላልን?

²⁹ከሰው ሚስት ጋር የሚተኛም እንደዚሁ ነው፤ የሚደርስባትም ከቅጣት አያመልጥም።

³⁰ሌባ በተራብ ጊዜ ራቡን ለማስታገሥ ቢሰርቅ፤ ሰዎች አይንቁትም።

³¹በቤቱ ያለውን ሀብት ሁሉ የሚጠይቀው ቢሆንም፤ ከተያዘ ሰባት እጥፍ መክፈል አለበት።

³²የሚያመነዘር ሰው ግን ማመዛዘን ይጎድለዋል፤ እንዲህ የሚያደርግ ሁሉ ራሱን ያጠፋል።

³³መደብደብና ውርደት ዕጣው ነው፤ ጎፍረቱም ከቶ አይወገድም፤

³⁴ቅናት የባልን ቍጣ ይቀሰቅሳልና፤ በሚበቀልበትም ጊዜ ምሕረት አያደርግም።

³⁵ምንም ዐይነት ካሣ አይቀበልም፤ የቱንም ያህል ብዙ ቢሆን መማለጃን እሽ አይልም።

ከአመንዝራ ሴት መረቅ

7 ልጄ ሆይ፤ ቃሌን ጠብቅ፤ ትእዛዜንም በውስጥህ አኑር።

*11 ወይም እንደ ለዘኔ/ አጦት እንደ ለግኝ

2ትእዛዜን ጠብቅ፤ በሕይወት ትኖራለህ፤ ትምህርቴንም እንደ ዐይንህ ብሌን ተንክባክበው።

3በጣትህ ላይ እሰረው፤ በልብህ ጽላት ላይ ጻፈው።

4ጥበብን፤ “እኅቴ ነሽ” በላት፤ ማስተዋልንም፤ “ዘመዴ ነህ” በለው፤

5ከአመንዘራ ሴት፤ በአንደበቷም ከምታታልል ዘልዛላ ሴት ይጠብቁሃል።

6በቤቴ መስኮት፤ በዐይነ ርግቡ ወደ ውጭ ተመለከትሁ።

7ማስተዋል የጌደለውን ወጣት፤ ብስለት ከሌላቸው መካከል አየሁት፤ ከጎልማሶችም መካከል ለየሁት።

8የቤቷን አቅጣጫ ይዞ፤ በቤቷ ማእዘን አጠገብ ባለው መንገድ ያልፍ ነበር፤

9ቀኑ መሸትሸት ብሎ ጀንበሯ ልትጠልቅ ነው፤ የሌሊቱ ጨለማ በመግባት ላይ ነበር።

10 ከዚያም አንዲት ሴት ልታገኘው ወጣች፤ እንደ ዝሙት አዳሪ ለብሳ፤ ለማሳሳት ታጥቃ።

11ጭኸና ማን አለብኝ ባይ ናት፤ እግሮቿ አርፈው ቤት አይቀመጡም፤

12አንዴ በመንገድ፤ አንዴ በአደባባይ፤ በየማእዘኑም ታደባለች።

13አፈፍ አድርጋ ይዛ ሳመችው፤ ጎፍረቷንም ጥላ እንዲህ አለችው፤

14“በቤቴ የሳብረት መሥዋዕት፤ ማቅረብ ነበረብኝ፤ ዛሬ ስእሉቴን ፈጸምሁ፤

15ስለዚህ አንተን ለማግኘት ወጣሁ፤ ፈልጌህ ነበር፤ ይኸው አገኘሁህ።

16ዐልጋዬን ከግብፅ የመጣ፤ ጌጠኛ በፍታ አልብሼዋለሁ።

17ዐልጋዬን፤ የከርቤ፤ የዓልሙንና የቀረፋ ሹቱ አርከፍክፈበታለሁ።

18ና፤ እስኪነጋ በጥልቅ ፍቅር እንርካ፤ በፍቅር ራሳችንን እናስደስት።

19ባሌ እቤት የለም፤ ሩቅ አገር ሄዷል።

20በገንዘብ የተሞላ ቦርሳ ወስዷል፤ ጨረቃዋ ሙሉ እስክትሆን አይመለስም።”

21በሚያግባቡ ቃላት አሳተችው፤ በለሰለሰ አንደበቷ አታለለችው።

22ለዐርድ እንደሚነጻ በሬ፤

7፡2 ምዕ4፡4
7፡3 ምዕ3፡3
7፡5 ቀኑ21፤አ.ዮ31፤
9፡ምዕ2፤16፡6፡24
7፡7 ምዕ1፡22፤
6፡32
7፡9 ኢዮ24፡15
7፡11 ምዕ9፡13
7፡12 ምዕ8፡1-36፤
23፡26-28
7፡13 ዘፍ39፡12፤
ምዕ1፡20
7፡14 ዘሌ7፡11-18
7፡17 ዘፍ37፡25፤
አበ1፡6፤አ.ላ57፡7፤
ሕዝ23፡41፤አግ6፡4
7፡18 ዘፍ39፡7
7፡21 ቀኑ5
7፡22 ኢዮ18፡10
7፡23 ኢዮ15፡22፤
16፡13፤ምዕ6፡26፤
መዝ7፡26
7፡24 ምዕ1፡8-9፤
8፡32
7፡25 ምዕ5፡7-8
7፡27 መዕ16፡19፤
ምዕ2፡18፤ራእ22፡15
8፡1 ኢዮ28፡12
8፡3 ምዕ7፡6-13
8፡4 ኢ.ላ42፡2
8፡5 ምዕ1፡4፡22፤
8፡7 ዮ.ሐ8፡14

ፍላጻ ገሥቱን እስኪወጋው ድረስ፤ ወደ ወጥመድ፤ እንደሚገባ አጋዘን፤¹

23ወደ ወጥመድ በራ እንደምትገባ ወፍ፤ ሳያንገራግር ተከተላት፤ ነገሩ ሕይወቱን እንደሚያሳጣው አሳወቀም።

24ልጆቹ ሆይ፤ አሁንም አድምጡኝ፤ የምለውንም ልብ ብላችሁ ስሙኝ።

25ልባችሁን ወደ መንገዱ አታዘንብሉ፤ ወደ ስሕተት ጌዳናዋም አትግቡ።

26አዋርዳ የጣለቻቸው ብዙ ናቸው፤ የገደለቻቸውም ስፍር ቀጥጥር የላቸውም።

27ቤቷ ወደ ሲኦል² የሚወስድ፤ ወደ ሞት ማደሪያም የሚያወርድ ጌዳና ነው።

የጥበብ ጥሪ

8 ጥበብ ጮኻ አትጣራምን? ማስተዋልስ ድምፅዎን ከፍ አድርጋ አታሰማምን?

2በመንገድ አጠገብ ባሉ ኩራብቶች፤ መንገዶቹ በሚገናኙበትም ላይ ትቆማለች፤

3ወደ ከተማዬቱ በሚያስገቡት በሮች አጠገብ፤ በመግቢያዎቹ ላይ፤ ድምጹን ከፍ አድርጋ እንዲህ ስትል ትጮኻለች፤

4“ሰዎች ሆይ፤ የምጠራውኮ እናንተን ነው፤ ለሰው ልጆች ሁሉ ድምጹን ከፍ አድርጋለሁ።

5እናንተ ብስለት የጌደላችሁ ጠንቃቃ ነትን ገንዘብ አድርጉ፤ እናንተ ተላሎች፤ ማስተዋልን አትርፉ።

6የምናገረው ጠቃሚ ነገር ስላለኝ አድምጡኝ፤ ቀና ነገር ለመናገር ከንፈሮቼን እከፍታለሁ።

7አንደበቴ እውነትን ይናገራል፤ ከንፈሮቼ ክፋትን ይጸዳሉና።

8ከአንደበቴ የሚወጡት ቃሎች ሁሉ ጽድቅ ናቸው፤ አንዳቸውም ጠማማና ግራ የሚያጋቡ አይደሉም።

9በጥልቅ ለሚያስተውሉ ሁሉም ቀና ናቸው፤ ዕውቀት ላላቸውም ስሕተት

¹14 በተለምዶ የሰዎች መሥዋዕት ይባላል።
²22 የሱርባት (የሱባዓ ሊቃናትም) ትርጉም እና ዕብራይስጡ ተገላ ይላል።
³22 የዚህ ስንኝ የዕብራይስጡ ትርጓሜ በእርግጠኝነት አይታወቅም።
⁴27 ወይም መቃብር

የለባቸውም።
 10ከብር ይልቅ ምክራን፤
 ከንጹሕ ወርቅ ይልቅ ዕውቀትን ምረጡ፤
 11ጥበብ ከቀይ ዕንቁ ይበልጥ ውድ ናትና፤
 ከምትመኙት ነገር ሁሉ አንዳች የሚስተካከላት የለም።
 12“እኔ ጥበብ ከማስተዋል ጋር አብራ እኖራለሁ፤
 ዕውቀትና ልባምነት ገንዘቦቼ ናቸው።
 13እግዚአብሔርን መፍራት ክፋትን መጥላት ነው፤
 እኔም ትዕቢትንና እብራትን፤
 ክፉ ጠባይንና ጠማማ ንግግርን እጠላለሁ።
 14ምክርና ትክክለኛ ፍርድ የእኔ ናቸው፤ ማስተዋል አለኝ፤ ብርታት አለኝ።
 15ነገሥታት በእኔ ይነግሳሉ፤ ገዢዎችም ትክክል የሆነውን ሕግ ይደነግጋሉ፤
 16መሳፍንት በእኔ ይገዛሉ፤ በምድር ላይ የሚገዙ መኪንንትም ሁሉ በእኔ ያስተዳድራሉ።^ሐ
 17የሚወዱኝን እወዳቸዋለሁ፤ ተግተው የሚሹኝም ያገኙኛል።
 18ሀብትና ክብር፤ ዘላቂ ብልጽግና ስኬት በእኔ ዘንድ አሉ።
 19ፍሬዬ ከንጹሕ ወርቅ ይበልጣል፤ ስጦታዬም ከነጠረ ብር።
 20እኔ በጽድቅ መንገድ፤ እሄዳለሁ፤ በፍትሕም ጉዳዩ እጓዛለሁ፤
 21 ለሚወዱኝ ብልጽግና እሰጣለሁ፤ ግምጃ ቤታቸውንም እሞላለሁ።
 22እግዚአብሔር ከቀድሞ ሥራዎቼ በፊት፤ የተግባሮቼ መጀመሪያ^ከ አድርጎ አመጣኝ።^ከ
 23ዓለም ከመፈጠሩ አስቀድሞ፤ ከጥንት ከዘላለም ተሾምሁ።^ጠ
 24ከውቅያኖሶች በፊት፤ የውሃ ምንጮች ከመፍለቃቸው በፊት ተወለድሁ፤
 25ተራሮች ገና ሳይመሠረቱ፤ ከኩረብቶችም በፊት ተወለድሁ፤
 26ምድርን ወይም ሜዳዎቿን፤ ወይም ምንም ዐይነት የዓለም ትቢያን ከመፍጠሩ በፊት እኔ ተወለድሁ።
 27ሰማያትን በዘረጋ ጊዜ፤ በውቅያኖስ ላይ የአድማስ ምልክት ባደረገ ጊዜ እኔ እዚያ ነበርሁ፤
 28ደመናትን በላይ ባጸና ጊዜ፤ የውቅያኖስን ምንጮች በመሠረተ

8:10 ኢዮ28:17 ፣መዝ19:10
 8:11 ቍ19:አዮ 28:17-19:ምሳ3:13-15
 8:12 ምሳ1:4
 8:13 ዘፍ22:12:ዘ0 20:20:አዮ28:28: ኤር44:4
 8:14 ኢዮ9:4:ምሳ 21:22:መዝ7:19
 8:15 መዝ2:10
 8:16 2ዜፍ1:10: ምሳ29:4
 8:17 1ሳጦ2:30: 1ዜፍ16:11:ምሳ1:28 43:13-18:ማቴ7:7 -11:ዮሐ14:21-24
 8:18 ዘጸ8:18:1ነገ 3:13
 8:19 ኢዮ28:17-19:ምሳ3:13-14
 8:20 መዝ5:8
 8:21 ምሳ15:6: 24:4
 8:24 ዘፍ7:11
 8:25 ኢዮ15:7: 38:6
 8:26 መዝ90:2
 8:27 ኢዮ22:14: 26:7
 8:28 ዘፍ1:7:አዮ 9:8:26:10:36:29
 8:29 ዘፍ1:9: 1ሳጦ2:8:አዮ38:5: 8:መዝ16:6
 8:30 ምሳ3:19-20: ራእ3:14
 8:31 ኢዮ28:25-27:38:4-38:መዝ 104:1-30:ምሳ30:4 ፣ዮሐ1:1-4:ቆላ1:15-20
 8:32 2ሳጦ22:22: መዝ18:21:ሉቃ11:2 8
 8:34 1ነገ10:8
 8:35 ኢዮ33:26: ምሳ9:6:3:13-18: ዮሐ5:39-40
 8:36 ኢዮ28:22: ምሳ15:32:አሳ3:9: ኤር40:2
 9:1 ኤፌ2:20-22: 1ጴጥ2:5
 9:2 ኢሳ25:6: 62:8:ሉቃ14:16-23
 9:3 ቆ14:ምሳ1:20 18:1-3
 9:4 ቆ16:ምሳ1:22 16:32
 9:5 መዝ42:2: 63:1:143:6:አሳ 44:3:55:1:ዮሐ7:37 -38
 9:6 ምሳ3:1-2: 8:35
 9:7 ምሳ23:9: ማቴ7:6

ጊዜ፤
 29ለባሕር ድንበርን በከለለ ጊዜ፤ ውሆችም የእርሱን ትእዛዝ እንዳያልፉ፤ የምድርንም መሠረቶች ወሰን ባበጀ ጊዜ፤
 30በዚያን ጊዜ ከጌኑ ዋና ባለሙያ ነበርሁ።
 ሁልጊዜ በፊቱ ሐሜት እያደረግሁ፤ ዕለት ተዕለት በደስታ እሞላ ነበር፤
 31የእርሱ በሆነው መላው ዓለም ሐሜት እያደረግሁ፤ በሰው ልጆች ደስ እስኝ ነበር።
 32“እንግዲህ፤ ልጆቼ ሆይ፤ አድምጡኝ፤ መንገዴን የሚጠብቁ ቡሩካን ናቸው።
 33ምክራን አድምጡ፤ ጥበቦች ሁኑ፤ ቸልም አትበሉት።
 34በየለቱ ደጃፊ ላይ የሚጠብቅ፤ በበራሬ ላይ የሚጠባበቅ፤ የሚያዳምጠኝ ሰው በሩክ ነው።
 35የሚያገኘኝ ሁሉ ሕይወትን ያገኛልና፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ሞገስን ይቀበላል።
 36የሚያጠኝ ሁሉ ግን ራሱ ይጉዳል፤ የሚጠሉኝም ሁሉ ሞትን ይወዳሉ።
ጠቢብነትና ተላላነት
 9 ጥበብ ቤቷን ሠራች፤ ሰባቱን ምስራዎቿንም ጠርባ አቆመች፤
 2ፍራዳዋን አረደች፤ የወይን ጠጃን ጠመቀች፤ ማእዳንም አዘጋጀች።
 3ሴት አገልጋዮቿንም ላከች፤ ከከተማዬቱም ከፍተኛ ቦታ ተጣራች።
 4እርሷም ማመዛዘን ለጉደላቸው፤ “ማስተዋል የሌላችሁ ሁሉ ወደዚህ ኑ!” አለች።
 5“ኣ፤ ምግቤን ተመገቡ፤ የጠመቅሁትንም የወይን ጠጅ ጠጡ።
 6የሞኝነት መንገዳችሁን ተዉ፤ በሕይወት ትኖራላችሁ፤ በማስተዋልም መንገድ ተመላለሱ።
 7“ፌዘኛን የሚገሥጽ ሁሉ ስድብን በራሱ ላይ ያመጣል፤ ክፉውን ሰው የሚዘልፍ ሁሉ ውርደት ያገኘዋል።
 ሳ16 አያሌ የዕብራይስጥ ቅጂችና የሰብዓ ሊቃናት ትርጉም፤ ብዙ የዕብራይስጥ ቅጂች በምድር ላይ በጽድቅ የሚገዙ ይላሉ።
 ሳ22 ወይም የመንገዱ፤ የገዛቱ እግዚአብሔር በሥራው መጀመሪያ ያዘኝ ወይም እግዚአብሔር በሥራው መጀመሪያ አመጣኝ
 ሳ23 ወይም ተሠራው

⁸ፊደላትን አትዘለፈው፤ ይጠላሃል፤
 ጠቢብን ገሥጸው፤ ይወድሃል።
⁹ጠቢብን አስተምረው፤ ይበልጥ ጥበበኛ
 ይሆናል፤
 ጸድቁን ሰው አስተምረው፤ ዕውቀቱን
 ይጨምራል።
¹⁰“የጥበብ መጀመሪያ እግዚአብሔርን
 መፍራት ነው፤
 ቅዱሱንም ማወቅ ማስተዋል ነው፤
¹¹ዘመንህ በእኔ ምክንያት ይረዝማልና፤
 ዕድሜም በሕይወትህ ላይ
 ይጨመርልሃል።
¹²ጠቢብ ብትሆን ጥበበኛነትህ ለራስህ
 ነው፤
 ፊደላት ብትሆን የምትገዳው ያው
 አንተው ነህ።”
¹³ጥበብ የለሽ ሴት ለፍላጌ ናት፤
 እርሷም ስድና ዕውቀት የለሽ ናት።
¹⁴በቤቷ ደጃፍ ላይ ትጉለታለች፤
 በከተማዬቱ ከፍተኛ ቦታ በመቀመጫ
 ላይ ትቀመጣለች።
¹⁵በዚያ የሚያልፉትን፤
 መንገዳቸውን ይዘው የሚሄዱትን
 ትጣራለች።
¹⁶እርሷም ማመዛዘን ለጉደላቸው፤
 “ማስተዋል የሌላችሁ ሁሉ ወደዚህ ኑ!”
 ትላለች።
¹⁷“የስርቆት ውሃ ይጣፍጣል፤
 ተሸሽገው የበሉት ምግብ ይጥማል።”
¹⁸እነርሱ ግን ሙታን በዚያ እንዳሉ፤
 ተጋግጦቿም በሲኦል⁶ ጥልቀት ውስጥ
 እንደ ሆኑ አያውቁም።
 የሰሎሞን ምዕሌዎች
10 የሰሎሞን ምዕሌዎች፤
 ጠቢብ ልጅ አባቱን ደስ
 ያስኛል፤
 ተላላ ልጅ ግን ለእናቱ ሐዘንን
 ያተርፋል።
²ያላግባብ የተገኘ ሀብት አይጠቅምም፤
 ጽድቅ ግን ከሞት ይታደጋል።
³እግዚአብሔር፤ ጸድቁ እንዲራብ
 አያደርግም፤
 የክፍቶችን ምኞት ግን ያጨናግፋል።
⁴ሰነፍ እጆች ሰውን ያደክያሉ፤
 ትጉ እጆች ግን ብልጽግናን ያመጣሉ።
⁵ሰብሉን በበጋ የሚሰበሰብ ጠቢብ ልጅ
 ነው፤
 በመከር ጊዜ የሚተኛ ግን ውርደት
 ይከተለዋል።
⁶በረከት በጸድቃን ራስ ላይ ነው፤

9፡8 መዝ141፡5፤
 ምዕ15፡12
 9፡9 ምዕ1፡5፡7፤
 12፡15፤13፡10፤14፡6፤
 15፡31፤19፡25
 9፡10 ዘጸ4፡6፤መዝ
 22፡3፤ምዕ1፡7፡30፡3
 9፡11ዘፍ15፡15፤ዘጸ
 11፡21፤ምዕ3፡1-2፤
 10፡27
 9፡13 ምዕ5፡6፡7፡11
 9፡14 ቀ3፡ሕዝ፤16፡25
 9፡15 ምዕ1፡20
 9፡16 ምዕ1፡22
 9፡17 ምዕ20፡17
 9፡18 ምዕ2፡18፤
 7፡26-27
 10፡1 1ነ፡4፡32፤
 ምዕ 1፡1፤15፡20፤
 17፡21፤19፡13፤23፡22
 -25፤27፡11፤29፡3
 10፡2 ቀ1፡6፤ምዕ
 11፡4፤11፡19፤12፡28፤
 13፡11፤21፡6
 10፡3 ምዕ13፡25፤
 ማ፡6፡25-34
 10፡4 ምዕ6፡6-8፤
 12፡24፤19፡15፤21፡5፤
 24፡30-34
 10፡5 ምዕ24፡30-34
 10፡6 ቀ8፡11፡14፤
 ምዕ12፡13፤13፡3፤
 መዝ10፡12
 10፡7 ኢዮ18፡17፤
 መዝ 9፡6፤112፡6፤
 መዝ109፡13
 10፡8 ቀ14፡አዮ
 33፡33፤ማ፡7፡24-27
 10፡9 መዝ25፡21፤
 37፡24፤ምዕ28፡18፤
 10፡10 መዝ35፡19
 10፡11 ቀ6፡27፤
 ምዕ 3፤18፡4፤23፤11
 30፤13፤12፡14፤19፤14
 ፡27፤15፡4፤16፡22
 10፡12 ምዕ17፡9፤
 14፡C13፡4-7፤18፡4፡8
 10፡13 ቀ31፡ዘጸ
 25፡2፤መዝ37፡30፤ም
 ዕ14፡3፤15፡7፤26፡3
 10፡14 ቀ6፤መዝ
 59፤12፤ምዕ11፤13፤12
 ፡23፤14፡3፤18፡6፡7
 ማ፡6፡12፡37
 10፡15 ምዕ18፤11፤
 ምዕ19፡7
 10፡16 ዘጸ30፡15፤
 ምዕ11፤18-19፤15፡6፤
 ሮሜ6፡23
 10፡17 ምዕ6፡23፤
 15፡5
 10፡18 መዝ31፡18
 10፡19 ኢዮ1፡22፤
 6፡24፤ምዕ17፡28፤20፤
 25፤21፤33፤ያዕ1፡19፤
 3፡2-12
 10፡21 ምዕ5፡22-
 23፤ኢ፡45፤13፤ኤር
 5፤4፤ዮሴ4፤1፡6፡14
 10፡22 ዘፍ13፡2፤
 49፡25፤ዘጸ8፡18፡2

መዓት ግን የክፍቶችን አፍ ይዘጋል።¹¹
⁷የጸድቃን መታሰቢያቸው በረከት ነው፤
 የክፍቶች ስም ግን እንደጠፋ ይቀራል።
⁸በልቡ ጠቢብ የሆነ ትእዛዝ ይቀበላል፤
 ለፍላጌ ተላላ ግን ወደ ጥፋት ያመራል።
⁹ሐቀኛ ሰው ያለ ሥጋት ይራመዳል፤
 በጠማማ ጉዳና የሚሄድ ግን
 ይጋለጣል።
¹⁰በተንኩለኛ ዐይን የሚጠቅስ ሐዘን
 ያስከትላል፤
 ለፍላጌ ተላላም ወደ ጥፋት ያመራል።
¹¹የጸድቅ አንደበት የሕይወት ምንጭ
 ናት፤
 መዓት ግን የክፍቶችን አፍ ይዘጋል።
¹²ጥላቻ ጠብን ያነሣላል፤
 ፍቅር ግን ስሕተትን ሁሉ ይሸፍናል።
¹³ጥበብ በአስተዋይ ሰው ከንፈር
 ትገኛለች፤
 በትር ግን ማመዛዘን ለጉደለው ሰው
 ጀርባ ነው።
¹⁴ጠቢባን ዕውቀት ያከማቻሉ፤
 የተላላ አንደበት ግን ጥፋትን
 ይጋብዛል።
¹⁵የባለጠጎች ሀብት የተመሸገ ከተማቸው
 ነው፤
 ድክነት ግን የድኸች መጥፊያ ናት።
¹⁶የጸድቃን ደመወዝ ሕይወት
 ታስገኝላቸዋለች፤
 የክፍቶች ትርፍ ግን ቅጣትን
 ታመጣባቸዋለች።
¹⁷ተግሣጽን ነቅቶ የሚጠብቅ የሕይወትን
 መንገድ ያሳያል፤
 እርምትን የማይቀበል ግን ሌሎችን
 ወደ ስሕተት ይመራል።
¹⁸ጥላቻውን የሚሸሽግ ሐሰተኛ አንደበት
 ያለው ነው፤
 ሐሜትን የሚዘራ ሁሉ ተላላ ነው።
¹⁹ከቃላት ብዛት ኅጢአት አይታጣም፤
 አንደበቱን የሚገታ ግን ጠቢብ ነው።
²⁰የጸድቅ አንደበት የነጠረ ብር ነው፤
 የክፍ ሰው ልብ ግን ርባና የለውም።
²¹የጸድቃን ከንፈሮች ብዙዎችን ያንጸሉ፤
 ተላሎች ግን ከማመዛዘን ጉድለት
 ይሞታሉ።
²²የእግዚአብሔር በረከት ብልጽግናን
¹⁸ ወይም መቃብር
¹⁶ ወይም የክፍቶች አፍ ግን መጎትን ይሰውራል፤ እንዲሁም
 ቀ11 ይመ።

ታመጣለች፤
 መከራንም አያክልባትም።
 23 ተላላ ሰው በክፉ ተግባር ይደሰታል፤
 አስተዋይ ሰው ግን በጥበብ ደስ
 ይለዋል።
 24 ክፉ ሰው የፈራው ይደርስበታል፤
 ጸድቅ የሚመኘው ይፈጸምለታል።
 25 ዐውሎ ነፋስ ሲነሣ ክፉዎች ተጠራርገው
 ይወሰዳሉ፤
 ጸድቃን ግን ለዘላለም ጸንተው
 ይኖራሉ።
 26 ሆምጣጤ ጥርስን፣ ጢስ ዐይንን
 እንደሚገቡ፤
 ሰነፍም ለሚልኩት እንዲሁ ነው።
 27 እግዚአብሔርን መፍራት ዕድሜን
 ያረዝማል፤
 የክፉዎች ዕድሜ ግን በአጭር
 ይቀጫል።
 28 የጸድቃን አለኝታ ደስታ ነው፤
 የክፉዎች ተስፋ ግን ከንቱ ሆኖ
 ይቀራል።
 29 የእግዚአብሔር መንገድ ለጸድቃን
 መጠጊያ፤
 ክፉ ለሚያደርጉ ግን መጥፊያቸው
 ነው።
 30 ጸድቃን ፈጽሞ አይነቀሉም፤
 ክፉዎች ግን በምድር አይኖሩም።
 31 የጸድቃን አንደበት ጥበብን ያፈልቃል፤
 ጠማማ ምላስ ግን ትቈረጣለች።
 32 የጸድቃን ከንፈሮች ተገቢውን ነገር
 ያውቃሉ፤
 የክፉዎች አንደበት ግን የሚያውቀው
 ጠማማውን ብቻ ነው።
11 እግዚአብሔር፣ የተጭበረበረ
 ሚዛንን ይጸደቃል፤
 ትክክለኛ መለኪያ ግን ደስ ያስኘዋል።
 2 ትዕቢት ስትመጣ ውርደትም
 ትከተላለች፤
 በትሑት ዘንድ ግን ጥበብ ትገኛለች።
 3 ቅኖችን ትክክለኛነታቸው ትመራ
 ቸዋለች፤
 ወስላቶች ግን በገዛ አታላይነታቸው
 ይጠፋሉ።
 4 በቀሩጣ ቀን ሀብት ፋይዳ የለውም፤
 ጽድቅ ግን ከሞት ትታደጋለች።
 5 ለፍጹማን ሰዎች ጽድቃቸው
 መንገዳቸውን ታቃናላቸዋለች፤
 ክፉዎች ግን በገዛ ክፋታቸው

ዜና25:9፣መዝ128:2
 10:23 ምላ2:14
 10:24 ዘና42:36፣
 መዝ37:4፣145:17-
 19፣ኢሳይ65:7፣ሕዝ
 11:8
 10:25 መዝ20:8፣
 ምላ12:3፣7፣ማቴ
 7:24-27
 10:26 ምላ13:17፣
 25፣13:26፣ኢሳይ65:5
 10:27 ቀሩ11፣ዘዳ
 11:9፣ኢዮ15:32፣
 ምላ9:10-11፣19:23
 ፣22:4
 10:28 አስ7:10፣
 ኢዮ8:13፣መዝ
 112:10፣ምላ11:7
 10:29 ምላ21:15፣
 ሆሴ14:9
 10:30 መዝ37:9፣
 28-29፣ምላ2:20-22
 10:31 ቀሩ13፣መዝ
 52:4፣ምላ15:2፣31፣26
 10:32 መዝ59:7፣
 መዝ10:12
 11:1 ዘሌ19:36፣
 ዘዳ25:13-16፣ኢዮ
 6:2፣ምላ20:10፣23፣1
 6፣11፣ሕዝ45:10
 11:2 ምላ16:18፣
 18፣12፣29፣23
 11:3 ቀሩ5፣ምላ13:6
 11:4 ኢዮ20:20፣
 ምላ10:2፣ሕዝ7:19
 ፣27፣27
 11:5 ቀሩ3፣1፣ነገ
 8:36፣ምላ21-23፣
 13:6፣21፣7
 11:6 አስ7:9
 11:7 ኢዮ8:13፣
 ምላ10:28
 11:8 ምላ21:18
 11:9 ምላ12:6፣
 ኤር45:5
 11:10 2ኃገ11:20፣
 አስ8:17
 11:11 ምላ14:34፣
 29:8
 11:12 ኢዮ6:24፣
 ምላ14:21
 11:13 ምላ10:14፣
 20:19
 11:1424ሙ15፣34፣
 ምላ15:22፣20:18
 ፣24፣6
 11:15 ምላ6:1፣
 17፣18፣22፣26-27
 11:16 ምላ31:31
 11:18 ዘፀ1:20፣
 ኢዮ48፣ሆሴ10፣12-13
 11:19 ዘዳ30:15፣
 1፣ላሙ2:6፣መዝ89፣
 48፣ምላ1:18-19፣
 10:2፣መዝ7:2፣ኤር
 43:11
 11:20 ዘኑ14:8፣
 1ዜና29:17፣መዝ15፣
 2፣101፣1-4፣119፣1፣
 ምላ3:32፣12፣2፣22
 ፣15፣9

ይወድቃሉ።
 6 ቅኖችን ጽድቃቸው ትታደጋቸዋለች፤
 ወስላቶች ግን በክፉ ምኞታቸው
 ይጠመዳሉ።
 7 ክፉ ሰው ሲሞት ተስፋው ከንቱ
 ትሆናለች፤
 በጎይሉ የተመካበትም ሁሉ እንዳልነበረ
 ይሆናል።
 8 ጸድቅ ከመከራ ይድናል፤
 ይልቁን መከራው በክፉው ላይ
 ይደርሳል።
 9 ክፉ ሰው ባልንጀራውን በአፉ ያጠፋል፤
 ጸድቃን ግን በዕውቀት ያመልጣል።
 10 ጸድቃን ሲሳካላቸው ከተማ ደስ
 ይላታል፤
 ክፉዎች ሲጠፉ እልልታ ይሆናል።
 11 በቅኖች በረከት ከተማ ከፍ ከፍ
 ትላለች፤
 በክፉዎች አንደበት ግን ትጠፋለች።
 12 መሣዘን የጎደለው ሰው ባልንጀራውን
 ያንኳስሳል፤
 አስተዋይ ግን አንደበቱን ይገዛል።
 13 ሐሜተኛ ምስጢር አይጠብቅም፤
 ታማኝ ሰው ግን ምስጢር ይጠብቃል።
 14 በአመራር ጉድለት መንግሥት
 ይወድቃል፤
 የመካኖች ብዛት ግን ድልን እርግጠኛ
 ያደርጋል።
 15 ለማይታወቅ ሰው ዋስ የሚሆን መከራ
 ያገኘዋል፤
 ዋስትና ለመስጠት እጅ የማይመታ
 ግን ምንም አይደርስበትም።
 16 ርገጥ ሴት ክብር ታገኛለች፤
 ጉልበተኛ ሰዎች ግን ብልጽግናን ብቻ
 ያገኛሉ።
 17 ደግ ሰው ራሱን ይጠቅማል፤
 ጨካኝ ግን በራሱ ላይ መከራ
 ያመጣል።
 18 ክፉ ሰው የሚያገኘው ትርፍ መቅኖ
 የለውም፤
 ጽድቅን የሚዘራ ግን አስተማማኝ ዋጋ
 ያገኛል።
 19 እውነተኛ ጸድቅ ሕይወትን ያገኛል፤
 ክፉትን የሚከተል ግን ወደ ሞቱ
 ይጓዛል።
 20 እግዚአብሔር ልቦ ጠማሞችን ይጸደቃል፤
 በመንገዳቸው ነቀፋ በሌለባቸው ሰዎች
 ግን ደስ ይሰኛል።

21ክፉ ሳይቀጣ እንደማይቀር ዕውቅ፤
 ጻድቃን ግን በነጻ ይሄዳሉ።

22በእርያ አፍንጫ ላይ እንደተሰካ የወርቅ
 ቀለበት፤
 ማስተዋል የጉደሳት ቆንጆ ሴት እንዲሁ
 ናት።

23የጻድቃን ምኞት ምንጊዜም ፍጻሜው
 የማረ ነው፤
 የክፉዎች ተስፋ ግን በቀራጣ
 ይከትማል።

24አንዱ በለጋስነት ይሰጣል፤ ሆኖም
 ይበልጥ ያገኛል፤
 ሌላው ያለመጠን ይሰስታል፤ ግን
 ይደኸያል።

25ለጋስ ይበለጽጋል፤
 ሌሎችን የሚያረካም ራሱ ይረካል።

26በድብቅ እህል የሚያከማቸውን ሕዝብ
 ይረግመዋል፤
 አውጥቶ የሚሸጥ ግን በረከት ይጉና
 ጸፋል።

27በጎ ነገርን ተግቶ የሚሻ በጎ ነገር
 ይጠብቀዋል፤
 ክፉ ነገር የሚፈልገውን ግን ክፉ
 ያገኘዋል።

28በሀብቱ የሚታመን ሁሉ ይወድቃል፤
 ጻድቃን ግን እንደ አረንጓዴ ቅጠል
 ይለመልማሉ።

29ቤተ ሰቡን የሚያውክ ሰው ነፋስን
 ይወርሳል፤
 ተላላም ሰው የጠቢብ ሎሌ ይሆናል።

30የጻድቅ ፍሬ የሕይወት ዛፍ ናት፤
 ነፍሳትን የሚማርክም ጠቢብ ነው።

31ጻድቃን ለሠሩት ሥራ በምድር
 የእጃቸውን የሚያገኙ ከሆነ፤
 የክፉዎችና የኅጢአተኞችማ የቱን
 ያህል የባሰ ይሆን?

12 ተግባርን የሚወድ ዕውቀትን
 ይወዳል፤
 መታረምን የሚጠላ ግን ደነዝ ነው።

2መልካም ሰው ከእግዚአብሔር ዘንድ
 ሞገስ ያገኛል፤
 ተንኲለኛውን ግን እግዚአብሔር
 ይፈርድበታል።

3ሰው በክፋት ላይ ተመሥርቶ ሊጸና
 አይችልም፤
 ጻድቃን ግን ከበታቸው አይነቃነቁም።

4መልካም ሴት ለባሏ ዘውድ ናት፤
 አሳፋሪ ሚስት ግን አጥንቱ ውስጥ
 እንዳለ ንቅዘት ናት።

11:21 ምሳ16:5
 11:25 1ዜና29:17
 ፡ምሳ22:9፤ኢሳ
 32:8፤2ቆሮ9:6-9
 11:27 መዝ7:15-
 16
 11:28 ኢዮ31:24-
 28፤መዝ49:6፤52:7:8
 ፡ፊ2:10፡92:12-14፤
 ኤር9:23
 11:29 ምሳ14:19
 11:30 ዘፍ2:9፤
 ምሳ10:11
 11:31 ኤር25:29፤
 49:12፤1ጴጥ4:18
 12:1 ምሳ5:11-14
 ፡፡9:7-9፤13:1፤18፤
 15:5፤10:12፤32
 12:2 2ሳሙ15:3፤
 ኢዮ33:26፤ መዝ
 84:11፤ምሳ11:20
 12:3 ምሳ10:25
 12:4፡ት3:11፤ምሳ
 18:22፤31:10-11

5የጻድቃን ሐሳብ ቀና ነው፤
 የክፉዎች ምክር ግን ሽር አለበት።

6የክፉዎች ቃል ደም ለማፍሰስ ታደባለች፤
 የቅኖች ንግግር ግን ይታደጋቸዋል።

7ክፉ ሰዎች ይገለበጣሉ፤ ድራሻቸውም
 ይጠፋል፤
 የጻድቃን ቤት ግን ጸንቶ ይኖራል።

8ሰው በጥበቡ ይመሰገናል፤
 ጠማማ ልብ ያላቸው ግን የተናቁ
 ናቸው።

9የሚበላው ሳይኖረው ከሚከራራ ይልቅ፤
 ራሱን ዝቅ አድርጎ ሠራተኛ የሚያሳድር
 ይሻሻል።

10ጻድቅ ሰው ለእንስሳቱ ይራራል፤
 ክፉዎች ራሱ ቢባል እንኳ ዞር ዞር
 ሥራቸው ጭካኔ ነው።

11መሬቱን የሚያርስ የተትረፈረፈ ምግብ
 ያገኛል፤
 ከንቱ ተስፋን የሚያሳድድ ግን
 ማመዛዘን ይጉድለዋል።

12ኅጥአን የክፉዎችን ምርኮ ይመኛሉ፤
 የጻድቅ ሥር ግን ይንሰራፋል።

13ክፉ ሰው በእኩይ ንግግሩ ይጠመዳል፤
 ጻድቅ ሰው ግን ከመከራ ይመልጣል።

14ሰው ከከንፈሩ ፍሬ የተነሣ በበጎ ነገር
 ይሞላል፤
 እንደ እጁ ሥራም ተገቢውን ዋጋ
 ያገኛል።

15ተላላ ሰው መንገዱ ትክክል መስሎ
 ይታዩዋል፤
 ጠቢብ ሰው ግን ምክር ይሰማል።

16ተላላ ሰው ቀራጣው ወዲያውኑ
 ይታወቅበታል፤
 አስተዋይ ሰው ግን ስድብን ንቆ
 ይተዋል።

17ሐቀኛ ምስክር በእውነት ይመሰክራል፤
 ሐሰተኛ ምስክር ግን ውሸት ይናገራል።

18ግድ የለሽ ቃል እንደ ሰይፍ ይወጋል፤
 የጠቢብ አንደበት ግን ፈውስን
 ያመጣል።

19እውነት የሚናገሩ ከንፈሮች ለዘላለም
 ጸንተው ይኖራሉ፤
 ሐሰተኛ አንደበት ግን ለቅጽበት ያህል
 ብቻ ነው።

20ክፉትን በሚያውጠነጥኑ ሰዎች ልብ
 አታላይነት አለ፤
 ሰላምን የሚያራምዱ ግን ደስታ
 አላቸው።

21 ጻድቃን ጉዳት አያገኛቸውም፤ ክፉዎች ግን በመከራ የተሞሉ ናቸው።

22 እግዚአብሔር ሐሰተኛ ከንፈርን ይጸዳል፤ በእውነተኛ ሰዎች ግን ደስ ይለዋል።

23 አስተዋይ ሰው ዕውቀቱን ይሰውራል፤ የተላሎች ልብ ግን ድንቅርናን ይነዛል።

24 ትጉ እጆች ለገዥነት ሲያበቁ፤ የሰንፍና ፍጻሜ ግን የባርነት ሥራ ነው።

25 ሥጉ ልብ ሰውን በሐዘን ይወጥራል፤ መልካም ቃል ግን ደስ ያሰኘዋል።

26 ጻድቅ ሰው ለወዳጁ መልካም ምክር ይሰጣል፤¹⁷ የክፉዎች መንገድ ግን ወደ ስህተት ይመራቸዋል።

27 ሰንፍ አድኖ ያመጣውን እንኳ አይጠብስም፤¹⁸ ትጉ ሰው ግን ለንብረቱ ዋጋ ይሰጣል።

28 በጽድቅ መንገድ ላይ ሕይወት አለ፤ በዚያ ጉዳይ ላይ ሞት የለም።

13 ጠቢብ ልጅ የአባቱን ምክር በማስተዋል ይሰማል፤ ፊደኛ ግን ተግሣጽን አያዳምጥም።

2 ሰው ከከንፈሩ ፍሬ መልካም ነገር ያገኛል፤ ወስላቶች ግን ዐመፅን ይናፍቃሉ።

3 አንደበቱን የሚጠብቅ ሕይወቱን ይጠብቃል፤ አፉ እንዳመጣለት የሚናገር ግን ይጠፋል።

4 ሰንፍ አጥብቆ ይመኛል፤ አንዳችም አያገኝም፤ የትጉዎች ምኞት ግን ይረካል።

5 ጻድቅ ሐሰትን ይጠላል፤ ክፉ ሰው ግን ኅፍረትንና ውርደትን ያመጣል።

6 ጽድቅ ቅን የሆነውን ሰው ትጠብቀዋለች፤ ክፉት ግን ኅጢአተኛውን ትጥለዋለች።

7 ምንም ሳይኖረው ባለጠጋ መስሎ የሚታይ ሰው አለ፤ ሌላው ድካ መስሎ ይታያል፤ ግን ብዙ ሀብት አለው።

8 የሰው ሀብቱ ለሕይወቱ ቤዛ ሊሆነው ይችላል፤ ድካው ግን ሥጋት የለበትም።

9 የጻድቃን ብርሃን ደምቆ ይበራል፤

12፡21 ኢዮ4፡7
 12፡22 1ነገ13፡18፤ መዝ18፡19፤ም46፡17፤11፡20
 12፡23 መዝ38፡5፤ 59፡7፤ም410፡14፤18፡2
 12፡24 ም410፡4
 12፡25 ም415፡13
 12፡26 መዝ95፡10
 12፡28 ዘ930፡15፤ ም410፡2
 13፡1 ም412፡1፤ 15፡5
 13፡2 ም412፡14
 13፡3 ኢዮ1፡22፤ መዝ12፡2፤34፡13፤ ም410፡6፤18፡7፤20-21፤21፡23
 13፡4 ም421፡25-26
 13፡5 መዝ119፡128
 13፡6 ም411፡3፤5፤ ኦር44፡5
 13፡7 2ቆሮ6፡10፤ ራእ3፡17
 13፡8 ም415፡16
 13፡9 ኢዮ18፡5፤ ም44፡18-19
 13፡10 መሳ19፡30፤ ም49፡9
 13፡11 ም410፡2
 13፡12 ም410፡11
 13፡13 ዘ99፡20፤ ዘኮ15፡31፤ም416፡20
 13፡14 ም410፡11፤ 14፡27
 13፡16 አስ5፡11፤ መዝ38፡5፤መዝ10፡3
 13፡17 ም410፡26፤ 25፡13
 13፡18 መዝ141፡5፤ ም41፡7፤12፡1፤ 25፡12፤መዝ7፡5
 13፡19 ም410፡11
 13፡20 2ዜኖ10፡8
 13፡21 2ሎሙ3፡39፤ መዝ25፡13፤32፡10፤ ኤር40፡3፤50፡7፤ ሕዝ14፡13፤18፡4
 13፡22 አስ8፡2፤ ኢዮ27፡17፤መዝ2፡26

የክፉዎች መብራት ግን ይጠፋል።

10 ትዕቢት ጠብን ብቻ ያስፋፋል፤ ጥብብ ግን ምክርን በሚቀበሉ ዘንድ ትገኛለች።

11 ያላግባብ የተገኘ ገንዘብ እየተመናመነ ያልቃል፤ ገንዘቡን ጥቂት በጥቂት የሚያከማች ግን ይጠራቀምለታል።

12 ለነገ የሚባል ተስፋ ልብን ያሳምማል፤ የተሳካ ምኞት ግን የሕይወት ዛፍ ነው።

13 ምክርን የሚያቃልል በራሱ ላይ ጥፋት ያመጣል፤ ትእዛዝን የሚያከብር ግን ወርቃን ይቀበላል።

14 የጠቢብ ትምህርት የሕይወት ምንጭ ናት፤ ሰውን በሞት ወጥመድ እንዳይያዝ ታደርገዋለች።

15 መልካም ማስተዋል ሞገስን ታስገኛለች፤ የከፍተኞች መንገድ ግን አስቸጋሪ ነው።¹⁹

16 አስተዋይ ሰው ሥራውን በዕውቀት ያከናውናል፤ ተላላ ግን ሞኝነቱን ይገልጣል።

17 ክፉ መልእክተኛ መከራ ውስጥ ይገባል፤ ታማኝ መልእክተኛ ግን ፊውስን ያመጣል።

18 ተግሣጽን የሚንቅ ወደ ድክነትና ኅፍረት ይሄዳል፤ እርምጃን የሚቀበል ሁሉ ግን ይከበራል።

19 ምኞት ስትፈጸም ነፍስን ደስ ታስኛለች፤ ተላሎች ግን ከክፋት መራቅን ይጸዳሉ።

20 ከጠቢብ ጋር የሚሄድ ጠቢብ ይሆናል፤ የተላሎች ባልንጀራ ግን ጉዳት ያገኘዋል።

21 መጥፎ ዕድል ኅጢአተኛን ይከታተላል፤ ብልጽግና ግን የጻድቃን ዋጋ ነው።

22 ደግ ሰው ለልጅ ልጆቹ ውርስ ትቶ ያልፋል፤ የኅጢአተኞች ሀብት ግን ለጻድቃን ይከማቻል።

23 የድካች ዕርሻ የተትረፈረፈ ምርት ያስገኛል፤ የፍትሕ መንደል ግን ጠራርጎ ይወስደዋል።

¹⁷26 ወይም ለወዳጁ መሪ ነው። ሆኖም የዕብራይስጡ ፍቺ በውል አይታወቅም።
¹⁸27 ለዚህ ቃል የዕብራይስጡ ትርጓሜ በእርግጠኝነት አይታወቅም።
¹⁹15 ወይም የከፍተኞች መንገድ ግን አይደለም

24 በአርጨዬሜ ከመቅጣት የሚሳሳለት ልጁን ይጠላል፤ የሚወደው ግን በጥንቃቄ ይቀጣዋል።

25 ጸድቅ እስኪጠግብ ድረስ ይበላል፤ የክፋዎች ሆድ ግን እንደ ተራብ ይኖራል።

14 ጠቢብ ሴት ቤቷን ትሠራለች፤ ተላላ ሴት ግን በገዛ እጇ ታፈርሰዋለች።

2 አካሄዱ ቅን የሆነ ሰው እግዚአብሔርን ይፈራል፤ መንገዱ ጠማግ የሆነ ግን ይንቀዋል።

3 የተላላ ሰው ንግግር ለጀርባው በትር ታስከትልበታለች፤ የጥበበኛ ከንፈር ግን ትጠብቃቸዋለች።

4 በሬዎች በሌሉበት ገንዳው ባዶ ይሆናል፤ በበሬ ጉልበት ግን ብዙ ምርት ይገኛል።

5 ታማኝ ምስክር አይሆንም፤ ሐሰተኛ ምስክር ግን ውሸትን ይዘከገዛል።

6 ፊደኛ ጥበብን ይሻል፤ ሆኖም ሰውቀት ግን ለአስተዋዮች በቀላሉ ትገኛለች።

7 ከተላላ ሰው ራቅ፤ ከከንፈርቹ ሰውቀት አታገኝምና።

8 የአስተዋዮች ጥበብ መንገዳቸውን ልብ ማለት ነው፤ የተላሎች ሞኝነት ግን መታለል ነው።

9 ተላሎች በሚያቀርቡት የበደል ካሳ ያፈዛሉ፤ በቅኖች መካከል ግን በኃ ፈቃድ ትገኛለች።

10 እያንዳንዱ ልብ የራሱን መራራ ሐዘን ያውቃል፤ ደስታውንም ማንም ሊጋራው አይጠችልም።

11 የክፋዎች ቤት ይፈርሳል፤ የቅኖች ድንኳን ግን ይስፋፋል።

12 ለሰው ቀና መስሎ የሚታይ መንገድ አለ፤ በመጨረሻ ግን ወደ ሞት ያደርሳል።

13 በግቅ ጊዜ እንኳ ልብ ይተክዛል፤ ደስታም በሐዘን ሊፈጸም ይችላል።

14 ልባቸውን ከጽድቅ የሚመልሱ የእጃቸውን ሙሉ ዋጋ ይቀበላሉ፤ ደግ ሰውም ወርታውን ያገኛል።

13:24 2ኛ-7:14
:ምሳ3:12:19:18:
22:15:23:13-14:
29:15:17:ኤፌ6:4:6
ብ12:7
13:25 ምሳ10:3
14:1 ሩት3:11:
ምሳ24:3
14:3 ምሳ10:13:
14:12:6:መክ10:12
14:4 መዝ144:14
14:5 መዝ12:2:
ምሳ12:17
14:6 ምሳ9:9
14:8 ቍ15:24:
ምሳ15:28:21:29
14:11 ኢዮ8:22:
መዝ72:71:ምሳ3:33
:12:7:21:12
14:12 ምሳ12:15:
16:25
14:13 መክ2:2:
7:3:6
14:14 2ኪ5:15:7:
ምሳ1:31:12:14

14:15 ቍ8
14:16 ዘ20:20:
1ኛ-25:25:ምሳ
22:3
14:17 ቍ29:27:
5:12:አስ5:9:ምሳ15:
18:16:28:26:21:28
:25:29:22
14:19 ምሳ11:29
14:20 ምሳ19:4:7
14:21 ምሳ11:12:
19:17
14:22 ምሳ4:16-17
14:24 ቍ8
14:25 ምሳ12:17
14:26 መዝ9:9:
ምሳ18:10
14:27 መዝ18:5:
ምሳ10:11:13:14
14:28 2ኛ-19:7
14:29 ቍ17:27:
5:12:ምሳ17:27:
መክ7:8-9
14:30 ምሳ17:22
14:31 ዘ24:14:
ኢዮ20:19:ምሳ
17:5:ማቴ10:42

15 ተላላ ሰው ሁሉን ያምናል፤ አስተዋይ ግን እርምጃውን ያስተውላል።

16 ጠቢብ ሰው ጥንቁቅ ነው፤ ከክፋም ይርቃል፤ ተላላ ግን ችኩልና ደንታ ቢስ ነው።

17 ግልፍተኛ ሰው የቂል ተግባር ይፈጽማል፤ መሠሪም ሰው አይወደድም።

18 በስለት የሌላቸው ተላላኝነትን ይወርሳሉ፤ አስተዋዮች ግን ሰውቀትን እንደ ዘውድ ይጭናሉ።

19 ክፋዎች በደኅኝ ፊት፤ ኅጥአንም በጸድቃን ደጅ ያጌኑብላሉ።

20 ድኾችን ወዳጆቻቸው እንኳ ይጠሳቸዋል፤ ባለጠላች ግን ብዙ ወዳጆች አሏቸው።

21 ኃረቤቱን የሚንቅ ኅጢአት ይሠራል፤ ለተቸገሩት የሚራራ ግን ቡሩክ ነው።

22 ክፉ ነገር የሚያቅዱ ከትክክለኛው መንገድ ይወጡ የለምን? በኃ ነገር የሚያቅዱ ግን ፍቅርንና ታማኝነትን ያተርፋሉ።^ጆ

23 ለፍተው የሠሩት ሁሉ ትርፍ ያስገኛል፤ ከንቱ ወሬ ግን ወደ ድኽነት ያመራል።

24 ጠቢባን ብልጥግና ዘውዳቸው ነው፤ የተላሎች ተላላኝነት ግን ፍሬው ከንቱነት ነው።

25 እውነተኛ ምስክር ሕይወት ያድናል፤ ሐሰተኛ ምስክር ግን አባይ ነው።

26 እግዚአብሔርን የሚፈራ ጽኑ አምባ አለው፤ ልጆቹም መጠጊያ ይኖራቸዋል።

27 እግዚአብሔርን መፍራት የሕይወት ምንጭ ነው፤ ሰውን ከሞት ወጥመድ ያድነዋል።

28 የሕዝብ ብዛት የንጉሥ ክብር ሲሆን፤ የዜጎች ማነስ ግን ለገዥ መጥፊያው ነው።

29 ታጋሽ ሰው ትልቅ ማስተዋል አለው፤ ግልፍተኛ ሰው ግን ቂልነትን ይገልጣል።

30 ሰላም ያለው ልብ ለሰውነት ሕይወት ይሰጣል፤ ቅናት ግን ዐጥንትን ያነቅዛል።

31 ድኾችን የሚያስጨንቅ ፈጣሪያቸውን ይንቃል፤

^ጆ22 ወይም ታማኝነትን ያሳያሉ

ለተቸገሩ የሚራራ ሁሉ ግን አምላክን ያከብራል።

32 ክፍቶች በክፋታቸው ይወድቃሉ፤ ጸድቃን ግን በሞት ጊዜ እንኳ መጠጊያ አላቸው።

33 ጥበብ በአስተዋዮች ልብ ታድራለች፤ በተላሎች መካከል ራሷን ትገልጣለች።¹

34 ጽድቅ ሕዝብን ከፍ ከፍ ታደርጋለች፤ ኅጢአት ግን ለየትኛውም ሕዝብ ውርደት ነው።

35 ጠቢብ አገልጋይ ንጉሥን ደስ ያሰኛል፤ አሳፋሪ አገልጋይ ግን ቀሩሳውን በራሱ ላይ ያመጣል።

15 የለዘበ መልስ ቀሩሳን ያበርዳል፤ ክፍ ቃል ግን ቀሩሳን ይጭራል።

2 የጠቢብ አንደበት ዕውቀትን ታወድሳለች፤ የተላሎች አንደበት ግን ቂልነትን ያፈልቃል።

3 የእግዚአብሔር ዐይኖች በሁሉም ስፍራ ናቸው፤ ክፍቶችንም ደጎችንም ነቅተው ይመለከታሉ።

4 ፈውስ የምታመጣ ምላስ የሕይወት ዛፍ ናት፤ አታላይ ምላስ ግን መንፈስን ትሰብራለች።

5 ተላላ የአባቱን ምክር ይንቃል፤ መታረምን የሚቀበል ግን አስተዋይነቱን ያሳያል።

6 የጸድቃን ቤት በብዙ ሀብት የተሞላ ነው፤ የክፍቶች ገቢ ግን መከራን ታመጣባቸዋለች።

7 የጠቢባን ከንፈር ዕውቀትን ታስፋፋለች፤ የተላሎች ልብ ግን እንዲህ አይደለም።

8 የእግዚአብሔር የክፍቶችን መሥዋዕት ይጸድቃል፤ የቅኖች ጸሎት ግን ደስ ያሰኘዋል።

9 የእግዚአብሔር የክፍቶችን መንገድ ይጸድቃል፤ ጽድቅን የሚከታተሉትን ግን ይወዳቸዋል።

10 ከመንገድ የሚወጣ ሰው ጥብቅ ቅጣት ይጠብቀዋል፤ እርምትን የሚጠላ ይሞታል።

11 ሲከለፍ የሙታን ዓለም በእግዚአብሔር ፊት የተገለጡ ናቸው፤

14:32 ኢዮ13:15፤ መዝ34:21፤ ምሳ6:15

14:33 ምሳ2:6-10

14:34 ምሳ11:11

14:35 አስ8:2፤ ማቴ24:45-51፤ 25:14-30

15:1 1ኅገ12:7፤ 2 ዜና10:7፤ ምሳ25:15

15:2 ቀፋ7:መዝ 59:7፤ ምሳ10:31፤ መዝ10:12

15:3 2ዜና16:9፤ ኢዮ10:4፤ 31:4፤ 34:21፤ ምሳ5:21፤ ኤር16:17፤ ዕብ4:13

15:4 መዝ5:9፤ ምሳ 10:11፤ 12:18

15:5 ምሳ10:17፤ 12:1፤ 13:1

15:6 ምሳ8:21፤ 10:16

15:7 ቀፋ2:ምሳ 10:13

15:8 ቀፋ29:ኢዮ 35:13፤ መዝ51:17፤ ምሳ6:16፤ 21:27፤ 28:9፤ ኢሳ1:13፤ ዮሐ 9:31

15:9 ዘጸ7:13፤ ምሳ6:16፤ 11:20፤ 15:10 ምሳ1:31-32፤ 12:1

15:11 1ሳጦ2:3፤ 2ዜና6:30፤ ኢዮ26:6፤ መዝ44:21፤ ራእ 2:23

15:12 ምሳ9:8፤ 12:1

15:13 ቀፋ15:ምሳ 12:25፤ 17:22፤ 18:14

15:14 ምሳ18:15

15:15 ቀፋ13

15:16 ቀፋ17:መዝ 37:16-17፤ ምሳ13:8፤ 16:8፤ 17:1

15:17 ቀፋ16:ምሳ 17:1፤ መዝ4:6

15:18 ዘጸ13:8፤ ምሳ6:16-19፤ 14:17

15:19 ምሳ22:25

15:20 ምሳ10:1

15:21 ምሳ2:14

15:22 1ኅገ1:12፤ መዝ16:7፤ ምሳ11:14፤ 24:6

15:23 ምሳ12:14፤ 25:11

15:25 ዘጸ19:14፤ ምሳ12:7፤ 23:10-11

15:26 መዝ94:11፤ 18:26፤ ምሳ6:16

የሰዎች ልብማ የቱን ያህል የታወቀ ነው!

12 ፌዘኛ መታረምን ይጠላል፤ ጠቢባንም አያማክርም።

13 ደስተኛ ልብ ፊትን ያፈካል፤ የልብ ሐዘን ግን መንፈስን ይሰብራል።

14 አስተዋይ ልብ ዕውቀትን ይሻል፤ የተላላ አፍ ግን ቂልነትን ያመነኸካል።

15 የተጨቁኑ ሰዎች ዘመናቸው ሁሉ የከፋ ነው፤ በደስታ የተሞላ ልብ ግን የማይቋረጥ ፈንጠዳ አለው።

16 የእግዚአብሔርን ከመፍራት ጋር ያለ ጥቂት ነገር፤ ሁከት ካለበት ትልቅ ሀብት ይበልጣል።

17 ፍቅር ባለበት ጉመን መብላት፤ ጥላቻ ባለበት የሰባ ፍሪዳ ከመብላት ይሻላል።

18 ግልፍተኛ ሰው ጠብ ያነሣል፤ ታጋሽ ሰው ግን ጠብን ያበርዳል።

19 የሀኪተኛ መንገድ በእሾህ የታጠረች ናት፤ የቅኖች መንገድ ግን የተጠረገ አውራ ጉዳይ ነው።

20 ጠቢብ ልጅ አባቱን ደስ ያሰኛል፤ ተላላ ሰው ግን እናቱን ይንቃል።

21 ማመዘን የጉደለው ሰው ቂልነት ያስደስተዋል፤ አስተዋይ ሰው ግን ቀጥተኛውን መንገድ ይከተላል።

22 ምክር ሲንደል ዕቅድ ይፋለሳል፤ በብዙ አማካሪዎች ግን ይሳካል።

23 ሰው ተገቢ መልስ በመስጠት ደስታን ያገኛል፤ በወቅቱም የተሰጠ ቃል ምንኛ መልካም ነው!

24 ወደ ሲኦል^{፳፮} ከመውረድ እንዲድን፤ የሕይወት መንገድ ጠቢቡን ሰው ወደ ላይ ትመራዋለች።

25 የእግዚአብሔር የትዕቢተኛውን ቤት ያፈርሰዋል፤ የመበለቲቱን ዳር ድንበር ግን እንዳይደፈር ይጠብቃል።

26 የእግዚአብሔር የክፋውን ሰው ሐሳብ

³³ ዕብራይስጡ፣ የሰብዓ ሊቃናትና የሰርሰት ትርጉሞች በተላሎች ልብ ግን አትታወቅም ይላሉ።

^{፳፮} በዕብራይስጡ ሲኦልና አባደን ይላል።

^{፳፯} ወይም መቃብር

ይጸዩ።
 የንጹህን ሐሳብ ግን ደስ ያሰኘዋል።
 27 ስስታም ሰው በቤተ ሰቡ ላይ ችግር ያመጣል።
 ጉብን የሚጠላ ግን በሕይወት ይኖራል።
 28 የጸድቅ ሰው ልብ የሚሰጠውን መልስ ያመዛዝናል።
 የክፉ ሰው አፍ ግን ክፋትን ያገርፋል።
 29 እግዚአብሔር ከክፉዎች ሩቅ ነው፤ የጸድቃንን ጸሎት ግን ይሰማል።
 30 ብሩህ ገጽታ ልብን ደስ ያሰኛል፤ መልካም ዜናም ዐጥንትን ያለመልማል።
 31 ሕይወት ሰጪ የሆነውን ተግሣጽ የሚሰማ፤ በጠቢባን መካከል ይኖራል።
 32 ተግሣጽን የሚንቅ ራሱን ይንቃል፤ እርምትን የሚቀበል ግን ማስተዋልን ያገኛል።
 33 እግዚአብሔርን መፍራት ጥበብን መማር ነው።^አ ትሕትናም ክብርን ትቀድማለች።
16 የልብ ዕቅድ የሰው ነው፤ የአንደበት መልስ ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው።
 2 ለሰው መንገዱ ሁሉ ንጹሕ መስሎ ይታዩዋል፤ መነሻ ሐሳቡ ግን በእግዚአብሔር ይመዘናል።
 3 የምታደርገውን ሁሉ ለእግዚአብሔር ዐደራ ስጥ፤ ዕቅድህም ሁሉ ይሳካልሃል።
 4 እግዚአብሔር ሁሉንም ነገር ለራሱ ዐላማ ሠርቶአል፤ ክፉዎችንም እንኳ ለጥፋት ቀን አዘጋጅቶአል።
 5 እግዚአብሔር በልብ የሚታወቁትን ሁሉ ይጸዩ። እነርሱም ክቅጣት እንደማይመልጡ በእርግጥ ዕውቅ።
 6 በፍቅርና በታማኝነት ኅጢአት ይሰረዳል፤ እግዚአብሔርን በመፍራት ሰው ከክፋት ይርቃል።
 7 የሰው መንገድ እግዚአብሔርን ደስ ሲያሰኘው፤ ጠላቶቹ እንኳ አብረውት በሰላም እንዲኖሩ ያደርጋል።
 8 ከጽድቅ ጋር ጥቂቱ ነገር፤ በግፍ ከሚገኝ ብዙ ትርፍ ይሻላል።

15:27 ዘፀ23:8፤ መዝ15:5፤ኢሳ1:23፤33:15
 15:28 መዝ59:7፤ ምሳ14:8
 15:29 ቍ8:ኢዮ15:31፤መዝ145:18-19፤ኢሳ59:2፤ዮሐ9:31
 15:30 ምሳ25:25
 15:31 ምሳ9:7-9፤ 12:1
 15:32 ምሳ1:7፤ 9:7-9፤12:1፤መዝ7:5
 15:33 ምሳ1:7፤ 16:18፤18:12፤ 22:4፤29:23፤ኢሳ66:2
 16:1 ቍ9:ምሳ19:21
 16:2 1ሳሙ2:3፤ 2ዜና6:30፤ምሳ12:15፤20:27፤21:2፤30:12፤ሉቃ16:15
 16:3 2ዜና20:20፤ መዝ20:4፤37:5-6፤ ምሳ3:5-6
 16:4 ዘዐ9:16፤ 2ዜና 34:24፤መዝ18:18፤ሮሜ9:22
 16:5 መዝ40:4፤ ምሳ6:16፤11:20-21
 16:6 ዘና20:11፤ዘዐ1:17፤20:20
 16:7 ዘና39:21፤ መዝ105:15፤ኤር39:12፤40:1፤42:12፤ዳን1:9
 16:8 መዝ37:16፤ ምሳ15:16፤መዝ4:6
 16:9 ቍ1:ኢዮ33:29፤መዝ90:12
 16:10 ምሳ17:7
 16:11 ምሳ11:1፤ ሕዝ45:10
 16:12 ምሳ25:5፤ 26:28፤29:14፤31:5
 16:13 ምሳ22:11
 16:14 ዘና40:2፤ኢዮ29:24፤ምሳ20:2፤25:15፤29:8፤መዝ10:4
 16:15 ዘና40:2፤ ኢዮ29:24፤ምሳ19:12፤25:2-7
 16:16 ኢዮ28:15፤ መዝ49:20፤ምሳ3:13-14
 16:17 ምሳ19:16
 16:18 1ሳሙ17:42፤ ኢስ5:12፤መዝ18:27፤ምሳ11:2፤ 15:33፤18:12፤29:23፤ኢሳ13:11፤ኤር48:29
 16:20 መዝ32:10፤ 40:4፤ምሳ13:13፤ 19:18፤29:25፤ኤር17:7
 16:21 ቍ23
 16:22 ምሳ10:11
 16:23 ቍ21፤ኢዮ

9 ሰው በልቡ መንገዱን ያቅዳል፤ እግዚአብሔር ግን ርምጃውን ይወስንለታል።
 10 የንጉሥ ከንፈሮች እንደ አምላክ ቃል ይናገራል፤ አንደበቱ ፍትሕን ያዛባ ዘንድ አይገባም።
 11 ሐቀኛ መስፈሪያና ሚዛን ከእግዚአብሔር ናቸው፤ በከረጢት ውስጥ ያሉት መመዘኛዎችም ሁሉ ሥራዎቹ ናቸው።
 12 ክፋትን ማድረግ ለነገሥታት አጸያፊ ነው፤ ዙፋን የሚጸናው በጽድቅ ነውና።
 13 ነገሥታት በታማኝ ከንፈሮች ደስ ይላቸዋል፤ እውነት የሚናገረውን ሰው ይወዱታል።
 14 የንጉሥ ቀጣ የሞት መልእክተኛ ነው፤ ጠቢብ ሰው ግን ቀጣውን ያበርዳል።
 15 የንጉሥ ፊት ሲፈካ ሕይወት አለ፤ በሰነቱም ዝናብ እንዳይዘለ የበልግ ደመና ነው።
 16 ክወርቅ ይልቅ ጥበብን ማግኘት፤ ክብርም ማስተዋልን መምረጥ ምንኛ ይበልጣል!
 17 የቅኖች ጉዳይ ከክፋት የራቀ ነው፤ መንገዱንም የሚጠብቅ ሕይወቱን ይጠብቃል።
 18 ትዕቢት ጥፋትን፤ የእብሪት መንፈስም ውድቀትን ትቀድማለች።
 19 በተዋረደ መንፈስ ከተጨቁኑት ጋር መሆን፤ ከትዕቢተኞች ጋር ብዝበዛን ከመካፈል ይሻላል።
 20 ምክርን የሚሰማ ይለመልማል፤ በእግዚአብሔርም የሚታመን ቡሩክ ነው።
 21 ልባቸው ጠቢብ የሆነ አስተዋዮች ይባላሉ፤ ደስ የሚያሰኙ ቃላትም ዕውቀትን ያዳብራሉ።^አ
 22 ማስተዋልን ገንዘብ ላደረጋት የሕይወት ምንጭ ናት፤ ቂልነት ግን በተላሎች ላይ ቅጣት ታመጣባቸዋለች።
^አ33 ወይም ጥበብ እግዚአብሔርን መፍራት ታስተምራለች።
^አ21 ወይም ቃላትም ተደግፍነት ያሰገኛሉ

23 የጠቢብ ሰው ልብ አንደበቱን ይመራል፤ ከንፈሮቹም ዕውቀትን ያዳብራሉ።⁰

24 ደስ የሚያሰኝ ቃል የማር ወለላ ነው፤ ለነፍስ ጣፋጭ፣ ለዐጥንትም ፈውስ ነው።

25 ለሰው ቀና መስሎ የሚታይ መንገድ አለ፤ በመጨረሻ ግን ወደ ሞት ይመራል፤

26 ሠራተኛን የዕለት ጉርስ ፍላጎቱ ታታሪ ያደርገዋል፤ ራቡም ይገፋፋዋል።

27 ወራዳ ሰው ክፋትን ያውጠነጥናል፤ ንግግሩም እንደሚለበልብ እሳት ነው።

28 ጠማማ ሰው ጠብን ይዘራል፤ ሐሜተኛም የቅርብ ወዳጆችን ይለያያል።

29 ክፉ ሰው ባልንጀራውን ያባብለዋል፤ መልካም ወዳጅነውም መንገድ ይመራዋል።

30 በዐይኑ የሚጠቅስ ሰው ጠማማነትን ያውጠነጥናል፤ በከንፈሩ የሚያሸግጥም ወደ ክፋት ያዘነብላል።

31 ሽበት የክብር ዘውድ ነው፤ የሚገኘውም በጽድቅ ሕይወት ነው።

32 ታጋሽ ሰው ከጠረኛ፣ ስሜቱን የሚገዛም ከተማን በጉልበቱ ከሚይዝ ይበልጣል።

33 ዕጣ በጉያ ውስጥ ይጣላል፤ ውሳኔው በሙሉ ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው።

17 ጠብ እያለ ግብግፋ ከሞላበት ቤት ይልቅ፣ በሰላምና በጸጥታ የእንጀራ ድርቆሽ ይሻላል።

2 ጠቢብ አገልጋይ በወራዳ ልጅ ላይ ሥልጣን ይኖረዋል፤ ከወንድማማቾቹም እንደ አንዱ ውርስ ይካፈላል።

3 ማቅለጫ ለብር፣ ከውር ለወርቅ ነው፤ እግዚአብሔር ግን ልብን ይመረምራል።

4 እኩይ ሰው ክፉ ንግግር ያዳምጣል፤ ሐሰተኛም የተንኮለኛን አንደበት በጥንቃቄ ይሰማል።

5 በድኸች የሚያፈግ ፈጣሪያቸውን ይንቃል፤ በሌላው ሰው መከራ ደስ የሚለው ከቅጣት አያመልጥም።

15:5
 16:24 14ሙ:14; 27:ምሳ24:13-14
 16:25 አስ3:6;ምሳ 12:15;14:12
 16:27 መዝ140:2; 1ዮ03:6
 16:28 ምሳ14:17; 17:9
 16:29 ምሳ1:10; 12:26
 16:30 ምሳ6:13
 16:31 ምሳ20:29
 16:33 ዘሌ16:18; ኢሳ7:14;14ሙ 10:21;14:41;ምሳ 18:18;29:26; ሕዝ21:21;ዮ5:17
 17:1 ምሳ15:16; 17:16:8
 17:3 1ዜና29:17; መዝ26:2;139:23; ምሳ27:21;1ጴጥ1:7
 17:5 ኢዮ5:16; ኢዮ5:16;31:29; ምሳ14:31;ሕዝ 25:3;ሐሳ1:12
 17:6 መዝ125:5
 17:7 ምሳ16:10
 17:8 ዘ023:8;ምሳ 19:6
 17:9 ምሳ10:12; 16:28
 17:12 14ሙ:25;25
 17:13 ዘ6:44;4; 14ሙ:19;4;መዝ35:1 2
 17:14 ማቴ5:25-26
 17:15 ዘ023:6-7; መዝ94:21;ምሳ18:5; ኢሳ5:23;ሰቆ3:34- 36
 17:16 ምሳ23:23
 17:17 2ሳሙ:15;21 :ምሳ27:10
 17:18 ምሳ6:1-5; 11:15;22:26-27

6 የልጅ ልጆች ለአረጋውያን ዘውድ ናቸው፤ ወላጆችም ለልጆቻቸው አለኝታ ናቸው።

7 መልካም አነጋገር ለተላላ አይሰምርለትም፤ ለገዥም ሐሰተኛ አንደበት የቱን ያህል የከፋ ይሆን!

8 እጅ መንሻ ለሰጭው እንደ ድግምት ዕቃ ነው፤ በሄደበትም ቦታ ሁሉ ይሳካለታል።

9 በደልን የሚሸፍን ፍቅርን ያዳብራል፤ ነገርን የሚደጋግም ግን የልብ ወዳጆችን ይለያያል።

10 መቶ ግርፋት ተላላን ከሚሰማው ይልቅ፣ ዘለፋ ለአስተዋይ ጠልቆ ይሰማል።

11 ክፉ ሰው በመፅን ብቻ ይፈልጋል፤ በእርሱም ላይ ጨካኝ መልእክተኛ ይላክበታል።

12 ተላላን በቁልነቱ ከመገናኘት፣ ግልገሎቹን የተነጠቀችን ድብ መጋፈጥ ይሻላል።

13 በበሳ ፈንታ ክፉ የሚመልስ ሰው፣ ክፉ ነገር ከቤቱ አይርቅም።

14 ጠብ መጫር ግድብን እንደ መሸንቁር ነው፤ ስለዚህ ጠብ ከመጫሩ በፊት ነገርን ራቅ።

15 በደለኛውን ንጹሕ ማድረግ ሆነ፣ ንጹሐን በደለኛ ማድረግ፣ ሁለቱም በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ናቸው።

16 ጥበብን ለማግኘት ፍላጎት ስለሌለው፣ ተላላ እጅ የገባ ገንዘብ ጥቅሙ ምንድን ነው?

17 ወዳጅ ምንጊዜም ወዳጅ ነው፤ ወንድምም ለክፉ ቀን ይወለዳል።

18 ማስተዋል የጎደለው ሰው ቃል በመግባት እጅ ይመታል፤ ለወዳጁም ዋስ ይሆናል።

19 ጠብ የሚወድ ንጢአትን ይወዳል፤ በሩን ከፍ አድርጎ የሚሠራም ጥፋትን ይጋብዛል።

20 ጠማማ ልብ ያለው ሰው አይሳካለትም፤ በአንደበቱ የሚቀላምድም መከራ ላይ

⁰23 ወይም እንደበቱን አላማኝ ያደርጋል
⁴1 በዕብራይስጡ መሥዋዕት
⁷7 ወይም የኩራት አነጋገር

ይወድቃል።
 21ተላላ ልጅ መውለድ ሐዘን ያስከትላል፤ የተላላም አባት ደስታ የለውም።
 22ደስተኛ ልብ ጥሩ መድኃኒት ነው፤ የተሰበረ መንፈስ ግን ዐጥንትን ያደርቃል።
 23ክፉ ሰው ፍትሕ ለማዛባት፤ በስውር ጉብ ይቀበላል።
 24አስተዋይ ሰው ጥበብን ከፊቱ አይለያትም፤ የተላሎች ዐይኖች ግን እስከ ምድር ዳርቻ ይንከራተታሉ።
 25ተላላ ልጅ በአባቱ ላይ ሐዘን ያስከትላል፤ ለወለደችውም ምሬት ይሆንባታል።
 26ንጹሐን ሰው መቅጣት ተገቢ አይደለም፤ ሹሞችን ስለ ቅንነታቸው መግረፍ መልካም አይደለም።
 27ዐዋቂ ሰው ንግግሩ ቀጥብ ነው፤ አስተዋይም መንፈሱ የረጋ ነው።
 28አላዋቂ እንኳ ዝም ቢል ጠቢብ፤ አንደበቱንም ቢገዛ አስተዋይ ይመስላል።
18 ወዳጅነትን የማይፈልግ ሰው የራሱን ፍላጎት ብቻ ይከተላል፤ ቅን የሆነውን ፍርድ ሁሉ ይቃወማል።
 2ተላላ ከማስተዋል ርካታን አያገኝም፤ የራሱን ሐሳብ በመግለጥ ግን ደስ ይለዋል።
 3ክፋት ስትመጣ ንቀት ትከተላለች፤ ከዕፍረትም ጋር ውርደት ትመጣለች።
 4ክሰው አፍ የሚወጡ ቃላት ጥልቅ ውሆች ናቸው፤ የጥበብም ምንጭ እንደሚንደለደል ፏፏቴ ነው።
 5ለክፉ ሰው ማድላት፤ ንጹሐንም ፍትሕ መንግሥት ተገቢ አይደለም።
 6የተላላ ከንፈር ጠብ ያመጣበታል፤ አፉም በትር ይጋብዛል።
 7ተላላ ሰው አፉ መጥፊያው ነው፤ ከንፈሮቹም ለነፍሱ ወጥመድ ናቸው።
 8የሐሜተኛ ቃል እንደ ጣፋጭ ጉርሻ ነው፤ ወደ ሰው ውስጣዊ ክፍል ዘልቆ ይገባል።

17:21 ምዕ10:1
 17:22 ዘ012:46፤ መዝ38:8፤ምዕ14:30፤15:13፤18:14
 17:23 ዘ018:21፤ 23:8፤14ሙ8:3፤ ኢዮ34:33
 17:24 ኢዮ31:1
 17:25 ምዕ10:1
 17:26 መዝ94:21
 17:27 ኢዮ6:24፤ ምዕ14:29
 17:28 ኢዮ2:13፤ 13:5፤ምዕ10:19
 18:2 ምዕ12:23
 18:4 መዝ18:16
 18:5 መዝ82:2፤ ምዕ17:15፤24:23-25፤28:21
 18:6 ምዕ10:14
 18:7 መዝ64:8፤ 140:9፤ምዕ10:14፤12፤13፤13:3፤መዝ10:12
 18:8 ምዕ26:22
 18:9 ምዕ28:24
 18:10 መዝ20:1፤ 61:3፤ምዕ14:26
 18:11 ምዕ10:15
 18:12 ምዕ11:2፤ 15:33፤16:18
 18:13 ምዕ20:25
 18:14 ምዕ15:13፤ 17:22
 18:15 ምዕ15:14
 18:16 ዘፍ32:13፤ 14ሙ10:4፤ምዕ19:6
 18:18 ምዕ16:33
 18:1914ሙ17:28
 18:20 ምዕ12:14
 18:21 መዝ12:4፤ 13:2-3፤ማቴ12:37
 18:22 ኢዮ33:26፤ ምዕ12:4፤19:14፤31:10
 18:2414ሙ20:42፤ ዮሐ15:13-15

9ለሥራው ደንታ የሌለው ሰው፤ የአጥፊ ወንድም ነው።
 10የእግዚአብሔር ስም ጽኑ ግንብ ነው፤ ጻድቅ ወደ እርሱ በመሮጥ ተገን ያገኛበታል።
 11የባለጠጎች ሀብት የተመሸገ ከተማቸው ነው፤ እንደሚይወጣ ረጅም ግንብም ይቈጥሩታል።
 12ከውድቀቱ በፊት ሰው ልቡ ይታባይል፤ ትሕትና ግን ክብርን ትቀድማለች።
 13ከማዳመጡ አስቀድሞ የሚመልስ፤ ቂልነትና ዕፍረት ይሆንበታል።
 14በሕመም ጊዜ፤ ሰውን መንፈሱ ትደግፈዋለች፤ የተሰበረውን መንፈስ ግን ማን ሊሸከም ይችላል?
 15የአስተዋይ ልብ ዕውቀትን ይገበያል፤ የጠቢብም ጆሮ አጥብቆ ይሻታል።
 16እጅ መንሻ ለሰጪው መንገድ ትከፍትለታለች፤ ታላላቅ ሰዎች ፊትም ታቀርቡዋለች።
 17አስቀድሞ ጉዳዩን የሚያሰማ ትክክለኛ ይመስላል፤ ይኸውም ባላንጣው መጥቶ እስከሚመረመር ድረስ ነው።
 18ዕጣ መጣጣል ሙግትን ያስቆማል፤ ኅይለኛ ባላንጣዎችንም ይገላግላል።
 19የተበደለ ወንድም ከተመሸገ ከተማ ይበልጥ የማይበገር ነው፤ ጠቢብም እንደ ጠንካራ የግንብ መዝጊያ ነው።
 20ሰው በአንደበቱ ፍሬ ሆዱ ይጠግባል፤ በከንፈሩም ምርት ይረካል።
 21አንደበት የሞትና የሕይወት ኅይል አላት፤ የሚወዷትም ፍሬዋን ይበላሉ።
 22ሚስት የሚያገኝ መልካም ነገርን ያገኛል፤ ከእግዚአብሔርም ዘንድ ሞገስን ይቀበላል።
 23ድኻ በመለማመጥ ምሕረት ይለምናል፤ ሀብታም ግን በማናለብኝነት ይመልሳል።
 24ወዳጅ የሚያበዛ ሰው ራሱን ለጥፋት ይዳርጋል፤ ነገር ግን ከወንድም አብልጦ የሚቀርብ ንደኛም አለ።

19 ንግግሩ ጠማማ ከሆነ አጎራ ሰው ይልቅ፤
 ያለ ነውር የሚሄድ ድካ ሰው ይሻሻል።
 2 ሰው ቀት አልባ የሆነ ቀናጊነት መልካም አይደለም፤
 ጥድፊያም መንገድን ያስታል።
 3 ሰው በራሱ ተላላነት ሕይወቱን ያበላሻል፤ በልቡ ግን እግዚአብሔርን ያማርራል።
 4 ህብት ብዙ ወዳጅ ታፈራለች፤ ድካን ግን ወዳጁ ገሸሽ ያደርገዋል።
 5 ሐሰተኛ ምስክር ከቅጣት አያመልጥም፤ ውሸት የሚነዛም ሳይቀጣ አይቀርም።
 6 ብዙ ሰዎች በገዥ ዘንድ ሞገስ ለማግኘት ያሸረግዳሉ፤ ስጦታን ከሚሰጥ ሰው ጋር ሁሉም ወዳጅ ነው።
 7 ድካ በሥጋ ዘመዶቹ ሁሉ የተጠሳ ነው፤ ታዲያ ወዳጆቹም የቱን ያህል ይሸሹት! እየተከታተለ ቢለማመጣቸውም፤ ከቶ አያገኛቸውም።
 8 ጥበብን ገንዘቡ የሚያደርጋት ነፍሱን ይወዳል፤ ማስተዋልን የሚወዳት ይሳካለታል።
 9 ሐሰተኛ ምስክር ከቅጣት አያመልጥም፤ ውሸት የሚነዛም ይጠፋል።
 10 ተላላ ተንደላቆ መኖር አይገባውም፤ ባሪያ የመሳፍንት ገዥ ከሆነም የቱን ያህል ይከፋ!
 11 ጥበብ ሰውን ታጋሽ ታደርገዋለች፤ በደልን ንቆ መተውም መከበሪያው ነው።
 12 የንጉሥ ቀጣ እንደ አንበሳ ግሣት ነው፤ በፊቱ ሞገስ ማግኘትም በሣር ላይ እንዳለ ጠል ነው።
 13 ተላላ ልጅ ለአባቱ መጥፊያ ነው፤ ጨቅጫቃ ማስትም እንደማያቋርጥ ጠፈጠፍ ናት።
 14 ቤትና ሀብት ከወላጆች ይወረሳሉ፤ አስተዋይ ሚስት ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ናት።
 15 ስንፍና ከባድ እንቅልፍ ላይ ይጥላል፤ ዋጌም ሰው ይራባል።
 16 ትእዛትን የሚያከብር ሕይወቱን ይጠብቃል፤ መንገዱን የሚንቅ ግን ይሞታል።
 17 ለድካ የሚራራ ለእግዚአብሔር ያበድራል፤ ስላደረገውም ተግባር ዋጋ ይከፍለዋል።
 18 ገና ተስፋ ሳለ፤ ልጅህን ሥርዐት

19፥1 ምሳ28፥6
 19፥2 ምሳ29፥20
 19፥3 መዝ14፥1፤ ምሳ9፥13፤24፥9፤ኢሳ32፥6፤ያዕ1፥13-15
 19፥4 ቀ፥7፤ምሳ14፥20
 19፥5 ቀ፥9፤ዘፀ23፥1፤ዘጸ19፥19፤መዝ56፥7፤ምሳ21፥28
 19፥6 ምሳ17፥8፤18፥16፥29፥26
 19፥7 ቀ፥4፤ምሳ10፥15
 19፥8 ምሳ16፥20
 19፥9 ቀ፥5፤ዘጸ19፥19
 19፥10 ምሳ26፥1፤30፥21-23፤መዝ10፥5-7
 19፥11 2ኛ15፥12
 19፥12 አስ1፥12፤7፥7፤መዝ72፥5-6፤133፥3፤ምሳ16፥14-15፥20፥2
 19፥13 አስ1፥18፤ምሳ10፥1፤21፥9
 19፥14 ምሳ18፥22፤2፥4፥12፥14
 19፥15 ምሳ10፥4፤20፥13
 19፥16 ምሳ16፥17፤ሮሜ10፥5
 19፥17 ዘጸ24፥14፤19፥ምሳ14፥21፤22፥9፤ማቴ10፥42
 19፥18 ምሳ13፥24፤23፥13-14
 19፥20 ምሳ4፥1፤12፥15
 19፥21 መዝ33፥11፤ ምሳ16፥9፤20፥24፤ኢሳ8፥10፤14፥24፤27፥31፤24፥0፤48፥14፤55፥11፤ኢር44፥29፤ደብ3፥37
 19፥23 ኢዮ4፥7፤ምሳ10፥27
 19፥24 ምሳ26፥15
 19፥25 መዝ14፥15፤ምሳ9፥9፤21፥11
 19፥26 ምሳ28፥24
 19፥27 ምሳ1፥8
 19፥28 ኢዮ15፥16
 19፥29 ዘጸ25፥2
 20፥1 ዘሌ10፥9፤1፥4፤መ፥25፥36፤17፤20፥16፤ምሳ31፥4፤ዕን2፥5
 20፥2 አስ7፥7፤ምሳ16፥14፤19፥12
 20፥3 ዘፍ13፥8፤1፥4፤መ፥25፥25
 20፥4 ምሳ6፥6፤መዝ10፥18

አስይዘው፤ ሲሞት ዝም ብለህ አትየው።
 19 ግልፍተኛ ሰው ቅጣትን መቀበል ይገባዋል፤ በምሕረት ካለፍከው ሌላም ጊዜ አይቀርልህም።
 20 ምክርን ስማ፤ ተግሣጽን ተቀበል፤ በመጨረሻም ጠቢብ ትሆናለህ።
 21 በሰው ልብ ብዙ ሐሳብ አለ፤ የሚፈጸመው ግን የእግዚአብሔር ሐሳብ ነው።
 22 ሰው የሚመኘው ጽኑ ፍቅር ነው፤ ውሸታም ከመሆንም ድካ መሆን ይሻሻል።
 23 እግዚአብሔርን መፍራት ወደ ሕይወት ይመራል፤ እንዲህ ያለውም ሰው እፎይ ብሎ ያርፋል፤ መከራም አያገኘውም።
 24 ሰነፍ እጁን ከወጭቱ ያጠልቃል፤ ወደ አፉ ግን መመለስ እንኳ ይሳነዋል።
 25 ፌዘኛን ግረፈው፤ ብስለት የሌለውም ማስተዋልን ይማራል፤ አስተዋይን ዝለፈው፤ ዕውቀትን ይገበያል።
 26 አባቱን የሚዘርፍ፤ እናቱንም የሚያሳድድ፤ ዕፍረትና ውርደት የሚያመጣ ልጅ ነው።
 27 ልጄ ሆይ፤ እስቲ፤ ምክርን ማዳመጥ ተው፤ ከዕውቀትም ቃል ትስታለህ።
 28 ባባይ ምስክር በፍትሕ ላይ ያፈዛል፤ የክፉዎችም አፍ በደልን ይሰለቅጣል።
 29 ለፌዘኞች ቅጣት፤ ለተላሎችም ጀርባ ጅራፍ ተዘጋጅቶአል።
20 የወይን ጠጅ ፌዘኛ፤ ብርቱ መጠጥም ጠበኛ ያደርጋል፤ በእነዚህ የሳተ ሁሉ ጠቢብ አይደለም።
 2 የንጉሥ ቀጣ እንደ አንበሳ ግሣት ነው፤ የሚያስቈጣውም ሰው ሕይወቱን ለመከራ ይዳርጋል።
 3 ከጠብ መራቅ ለሰው ክብሩ ነው፤ ተላላ ሁሉ ግን ለጥል ይቸኩላል።
 4 ሰነፍ ሰው በወቅቱ አያርስም፤ ስለዚህ በመከር ወራት ይፈልጋል።
 *7 ለዚህ ዕረፍተ ነገር የገጠው የዕብራይስጡ ትርጓሜ በትክክል አይታወቅም።
 *22 ወይም የሰው ስስት ወርደት/ ጥፍረት ያመጣበታል።

አንዳችም አያገኝም።
 5የሰው ልብ ሐሳብ እንደ ጥልቅ ውሃ ነው፤ አስተዋይ ሰው ግን ከዚያ ቀድቶ ያወጣዋል።
 6ብዙ ሰው ጽኑ ፍቅር እንዳለው ይናገራል፤ ታማኝን ሰው ግን ማን ሊያገኘው ይችላል?
 7ጸድቅ ነቀፋ የሌለበት ሕይወት ይመራል፤ ከእርሱም በኋላ የሚከተሉት ልጆቹ በ-ሩካን ናቸው።
 8ንጉሥ ለፍርድ ዙፋኑ ላይ በሚቀመጥበት ጊዜ፣ ክፉውን ሁሉ በዐይኖቹ አበጥሮ ይለያል።
 9ለመሆኑ፣ “ልቤን በንጽሕና ጠብቄአለሁ፤ ንጹሕ ነኝ፤ ኅጢአት የለብኝም” የሚል ማን ነው?
 10ሁለት ዐይነት ሚዛን፣ ሁለት ዐይነት መስፈሪያ፣ ሁለቱንም እግዚአብሔር ይጸያቸዋል።
 11ሕፃን እንኳ ጠባዩ ንጹሕና ቅን መሆኑ፣ ከአድራሳቱ ይታወቃል።
 12የሚሰሙ ጆሮዎች፣ የሚያዩ ዐይኖች፣ ሁለቱንም እግዚአብሔር ሠርቷቸዋል።
 13እንቅልፍ አትውደድ፤ አለዚያ ድካ ትሆናለህ፤ ዐይንህን ክፈት፣ የተትረፈረፈ ምግብ ይኖርሃል።
 14ዕቃ የሚገዛ፣ “የማይረባ ነው፤ የማይረባ ነው” ብሎ ያራክሳል፤ ሲመለስ ግን በግዢው ይኮራራል።
 15ወርቁም አለ፤ ቀዩም ዕንቁ፣ ተትረፍርፎአል፤ ዕውቀት የሚናገሩ ከንፈሮች ግን ብርቅ ጌጦች ናቸው።
 16ለማይታወቅ ሰው ዋስ የሆነውን ልብሱን ግፈፈው፤ ለዘልሳ ሴት የተዋሰውን በቃሉ ያዘው።
 17ሰው በማጭበርበር ያገኘው ምግብ ይጣፍጠዋል፤ በመጨረሻ ግን አፉን ኩረት ሞልቶት ያገኘዋል።
 18ምክር ጠይቀህ ዕቅድ አውጣ፤ ጦርነት የምትገጥም ከሆነ መመሪያ ተቀበል።
 19ሐሜተኛ ምስጢር ያባክናል፤ ስለዚህ ለፍላጊን ሰው አርቀው።

20፥5 መዝ18፥16
 20፥6 መዝ12፥1
 20፥7 መዝ26፥1፣ 37፥25-26፣112፥2
 20፥8 ቍ26፥1፣71 7፥7፣ምሳ25፥4-5
 20፥9 1፣78፥46፣ ኢዮ15፥14፣መክ 7፥20፣1ዮሐ1፥8
 20፥10 ቍ23፥ምሳ 11፥1
 20፥11 መዝ39፥1
 20፥12 መዝ94፥9
 20፥13 ምሳ6፥11፣ 19፥15
 20፥16 ዘፀ22፥26፣ ምሳ27፥13
 20፥17 ኢዮ20፥14፣ ምሳ9፥17፣ሰቆ3፥16
 20፥18 ምሳ11፥14፣ 24፥6
 20፥19 ምሳ11፥13
 20፥20 ዘፀ21፥17፣ ኢዮ18፥5፣ምሳ30፥11
 20፥22 ምሳ24፥29፣ ኢሳ37፥20፣ኢር 1፥19፣42፥11፣ሮሜ 12፥19
 20፥23 ቍ10፥ዘፃ 25፥13
 20፥24 ኢዮ33፥29፣ መዝ 90፥12፣ምሳ 19፥21፣ኢር10፥23
 20፥25 ምሳ10፥19፣ 18፥13፣መክ5፥2፣4-5 ፣ኢር44፥25
 20፥26 ቍ8
 20፥27መዝ119፣ 105፣ምሳ16፥2
 20፥28 መዝ40፥11 ፣ምሳ16፥12፣ኢሳ 16፥5
 20፥29 ምሳ16፥31
 20፥30 መዝ51፥2፣ ምሳ22፥15፣ኢሳ1፥5
 21፥1 ኦስ5፥1፣ኢር 39፥11-12
 21፥2 ምሳ16፥2
 21፥31ሳሙ15፥22፣ ኢሳ1፥11፣ሚክ6፥6-8
 21፥4 ኢዮ41፥34
 21፥5 ምሳ10፥4

20 አባቱን ወይም እናቱን የሚሰድብ፣ መብራቱ በድቅድቅ ጨለማ ይጠፋል።
 21 ከጅምሩ ወዲያው የተገኘ ርስት፣ በመጨረሻ በረከት አይኖረውም።
 22 “ለደረሰብኝ በደል ብድራን ባልመልሰ!” አትበል፤ እግዚአብሔርን ጠብቅ፤ እርሱ ይታደግሃል።
 23 ሁለት ዐይነት ሚዛን በእግዚአብሔር ዘንድ አጸያፊ ነው፤ አባይ ሚዛን አይወደድም።
 24 የሰው አካሄዱ በእግዚአብሔር ይመራል፤ ሰውን የገዛ መንገዱን እንዴት ማስተዋል ይችላል?
 25 በችኩላ ስለሌለት መሳል፣ ከተሳሉም በኋላ ማቅማማት ለሰው ወጥመድ ነው።
 26 ጠቢብ ንጉሥ ክፉዎችን አበጥሮ ይለያል፤ የመውቂያ መንኮራኩርንም በላያቸው ላይ ይነጻል።
 27 የሰው መንፈስ ለእግዚአብሔር መብራት ነው።^ሐ ውስጣዊ ማንነቱንም ይፈትሻል።
 28 ፍቅርና ታማኝነት ንጉሥን ይጠብቁታል፤ በፍቅርም ዙፋኑ ይጸናል።
 29 የጎልማሶች ክብር ብርታታቸው፣ የሽማግሌዎችም ሞገስ ሽቦታቸው ነው።
 30 የሚያቁስል በትር ክፋትን ያስወግዳል፤ ግርፋትም የውስጥ ሰውነትን ያጠራል።
21 የንጉሥ ልብ በእግዚአብሔር እጅ ነው፤ እርሱም እንደ ቦይ ውሃ ደስ ወዳሰኘው ይመራዋል።
 2 ለሰው መንገዱ ሁሉ ቀና ይመስለዋል፤ እግዚአብሔር ግን ልብን ይመዝናል።
 3 ከመሥዋዕት ይልቅ ጽድቅንና ፍትሕን ማድረግ፣ በእግዚአብሔር ዘንድ ተቀባይነት አለው።
 4 ትዕቢተኛ ዐይን፣ እብሪተኛ ልብ፣ የክፉዎችም መብራት ኅጢአት ናቸው።
 5 የትጉህ ሰው ዕቅድ ወደ ትርፍ ያመራል፤ ችኩላም ወደ ድክነት ያደርሳል።
 ሐ27 ወይም የእግዚአብሔር መብራት የሰውን መንፈስ ይመረምራል

6 በሐሰተኛ አንደበት የተገኘ ሀብት፤
 በኖ የሚጠፋ ተን፤ ለሞትም የሚያበቃ
 ወጥመድ ነው።^መ

7 ክፍያዎችን በመገባት ይጠራርጋቸዋል፤
 ቅን ነገር ማድረግ አይወዱምና።

8 የበደለኛ መንገድ ጠግማ ነው፤
 የንጹሕ ሰው ጠባይ ግን ቀና ነው።

9 ከጨቅጫቃ ሚስት ጋር በአንድ ቤት
 ከመኖር፤
 በግራ ላይ ጥግ ይዞ መኖር ይሻላል።

10 ክፍ ሰው ክፋትን አጥብቆ ይመኛል፤
 ባልንጀራውም ከእርሱ ዘንድ ርገራጌን
 አያገኝም።

11 ፈዘኛ ሲቀጣ፤ አላዋቂ ጥበብን
 ያተርፋል፤
 ጠቢብ ሰው ቢግር ዕውቀትን ያገኛል።

12 ጻድቁም የክፍያዎችን ቤት ልብ ብሎ
 ይመለከታል፤
 ክፍያዎችንም ያጠፋቸዋል።

13 ሰው የድኸችን ጨኸት ላለመስማት
 ጀርድን ቢዘጋ፤
 እርሱም ይጮሃል፤ መልስም አያገኝም።

14 በስውር የተደረገ ስጦታ ቀጣን
 ያበርዳል፤
 በጉያ የተሸገገ እጅ መንሻም ታላቅ
 ቀጣን ጸጥ ያደርጋል።

15 ፍትሕ ሲሰፍን ጻድቁን ደስ ያሰኝዋል፤
 ክፍ አድራጊዎችን ግን ያሸብራል።

16 የማስተዋልን መንገድ የሚስት ሰው፤
 በሙታን ገብኤ ያርፋል።

17 ቅንጦትን የሚወድ ይደኸያል፤
 የወይን ጠጅና ዘይት የሚወድም ባለጠጋ
 አይሆንም።

18 ክፍ ሰው ለጻድቅ፤
 ወስላታም ለቅን ሰው ወጆ ይሆናል።

19 ከጨቅጫቃና ከቀጠላ ሚስት ጋር
 ከመኖር፤
 በምድር በዳ መኖር ይሻላል።

20 በጠቢብ ቤት ምርጥ ምግብና ዘይት
 ተከማችቶ ይገኛል፤
 ተላላ ሰው ግን ያለ የሌለውን
 ያሟጥጣል።

21 ጽድቅንና ፍቅርን የሚከተል፤
 ሕይወትን ብልጽግናንና^ሪ ክብርን
 ያገኛል።

22 ጠቢብ የጊዳላንን ከተማ ቅጥር ጥሶ
 ይገባል፤
 መታመኛ ምሽጋቸውንም ያፈርሳል።

21፡6 ምሳ10፡2
 21፡7 ምሳ11፡5
 21፡8 ምሳ2፡15
 21፡9 ቍ19፡ምሳ
 19፡13፣25፡24
 21፡11 ምሳ19፡25
 21፡12 ምሳ14፡11
 21፡13 ዘ011፡6፣ ኢ
 ዮ29፡12
 21፡14 ዘፍ32፡20
 21፡15 ምሳ10፡29
 21፡16 ሕዝ18፡24
 21፡17 ምሳ23፡20-
 21፡29-35
 21፡18 ምሳ11፡8፣
 ኢሳ43፡3
 21፡19 ቍ9
 21፡21 መዝ25፡13፣
 ማቴ5፡6
 21፡22 ምሳ8፡14

21፡23 መዝ34፡13
 ፡ምሳ10፡19፣12፡13፣
 13፡13
 21፡24 ኢሳ43፡2
 21፡25 ምሳ13፡4
 21፡26 ዘሌ25፡35፣
 24፡መ፡17፡27
 21፡27 ነገ14፡24
 ፡ምሳ15፡8
 21፡28 ምሳ19፡5፣
 ኢሳ29፡21
 21፡29 ምሳ14፡8
 21፡30 2ዜ5፡13፣12
 ፣ኢዮ5፡13፣12፡13
 ፣15፡25፣ኢሳ8፡10
 21፡31 መዝ33፡12-
 19፣ኢሳ31፡1
 22፡1 መዝ7፡1
 22፡2 ኢዮ31፡15፣
 ምሳ29፡13፣ማቴ5፡45
 22፡3 ምሳ14፡16፣
 27፡12
 22፡4 ምሳ10፡27፣
 15፡33፣8፡34፡36
 22፡5 ምሳ15፡19
 22፡6 ዘፍ14፡14፣
 ዘ86፡7፣ኤፌ6፡4

23 አንደበቱንና ምላሱን የሚቈጣጠር፤
 ራሱን ከመቅሠፍት ይጠብቃል።

24 ትዕቢተኛና ኩሩ ሰው፤ “ፌዘኛ”
 ይባላል፤
 በጠባዩም አብራተኛ ነው።

25 ታካችን የሚገድለው ምኞቱ ነው፤
 እጆቹ መሥራት አይፈልጉምና።

26 ክፍ ሰው ቀኑን ሙሉ ይመኛል፤
 ጻድቅ ግን አንዳች ሳይስቀር ይሰጣል።

27 የክፍ ሰው መሥዋዕት አጸያፊ ነው፤
 በክፍ ዐላማ ሲያቀርብም የቱን ያህል
 አስከፊ ይሆን!

28 ሐሰተኛ ምስክር ይጠፋል።^ሰ
 እውነቱን የሚናገር ግን ጸንቶ ይኖራል።

29 ክፍ ሰው በአጉል ድፍረት ይቀርባል፤
 ቅን ሰው ግን አደራረጉን ያስተውላል።

30 እግዚአብሔርን ለመቋቋም የሚያስችል፤
 አንዳችም ጥበብ ማስተዋልና ዕቅድ
 የለም።

31 ፈረስ ለጦርነት ቀን ይዘጋጃል፤
 ድል ግን ከእግዚአብሔር ዘንድ ነው።

22 መልካም ስም ከብዙ ብልጽግና
 ይመረጣል፤
 መከበርም ከብርና ከወርቅ ይበልጣል።

2 ባለጠጋና ድኻ የሚጋሩት ነገር፤
 እግዚአብሔር የሁላቸውም ፈጣሪ
 መሆኑ ነው።

3 አስተዋይ ሰው አደጋ ሲያይ መጠጊያ
 ይሻል፤
 ብስለት የጎደለው ግን በዚያው
 ይቀጥላል፤ መከራም ያገኘዋል።

4 ትሕትናና እግዚአብሔርን መፍራት፤
 ሀብትን፤ ክብርንና ሕይወትን
 ያስገኛል።

5 በክፍያዎች መንገድ ላይ እሾህና ወጥመድ
 አለ፤
 ነፍሱን የሚጠብቅ ግን ከእነዚህ
 ይርቃል።

6 ልጅን የሚሄድበትን መንገድ
 አስተምረው፤^ሸ
 በሚሸመግልበት ጊዜ ከዚያ ፈቀቅ
 አይልም።

^መ6 አንዳንድ የዕብራይስጥ ጽሑፎች፤ የሰብዓ ሊቃናትና የቡል
 ጊት ትርጉሞች ከዚህ ጋር ይስማማሉ፤ አያሌ የዕብራይስጥ
 ጽሑፎች ግን ሞትን ለሚሹ በኖ እንደሚጠፋ ተን ነው
 ይላሉ።

^ሪ12 ወይም ጻድቅ ሰው
^ሪ21 ወይም ጻድቅን
^ሪ28 ወይም እርሱን የሚሰማውም ሁሉ ለዘላለም ይጠፋል
^ሪ6 ወይም አስጀምረው

7 ባለጠጋ ድኻን ይገዛል፤
 ተባዳሪም የአበዳሪ ባሪያ ነው።

8 ክፋትን የሚዘራ መከራን ያጭዳል፤
 የቀሩትም በትር ይጠፋል።

9 ቸር ሰው ራሱ ይባረካል፤
 ምግቡን ከድኾች ጋር ይካፈላልና።

10 ፌዘኛን አስወጣው፤ ጠብ ይወገዳል፤
 ጥልና ስድብም ያከትማል።

11 የልብ ንጽሕናን ለሚወድና ንግግሩም
 ሞገስ ላለው ሰው፤
 ንጉሥ ወዳጁ ይሆናል።

12 የእግዚአብሔር ዐይኖች ዕውቀትን
 ይጠብቃሉ፤
 የማይታመኑትን ሰዎች ቃል ግን እርሱ
 ከንቱ ያደርጋል።

13 ሰነፍ፣ “አንበሳ ውጪ አለ፤
 መንገድ ላይ እገደላለሁ” ይላል።

14 የአመንገራ ሴት አፍ ጥልቅ ጉድጓድ
 ነው፤
 እግዚአብሔር የተቈጣውም ይገባበታል።

15 ሞኝነት በሕፃን ልብ ታስሮአል፤
 የተግሣጽ በትር ግን ከእርሱ
 ያርቅለታል።

16 ሀብቱን ለማካበት ድኻን የሚበድል፤
 ለባለጠጋም ስጦታ የሚያቀርብ፤
 ሁለቱም ይደክሳሉ።

የጠቢባን ምክር

17 የጠቢባንን ቃል ልብ ብለህ ስማ፤
 ልብህም ወደ ትምህርቱ ያዘንብል፤

18 በልብህ ስትጠብቃቸው፤
 ሁሉም በከንፈሮችህ ላይ የተዘጋጁ
 ሲሆኑ ደስ ይላልና።

19 ስለዚህ እምነትህ በእግዚአብሔር ላይ
 እንዲሆን፤

ዛሬ አንተን ራስህን አስተምርሃለሁ።

20 የምክርና የዕውቀት ቃል የሆኑ፤
 መልካም ትምህርቶችን*
 አልጻፍሁልህምን?

21 ለላከህ ተገቢውን መልስ ትሰጥ ዘንድ፤
 እውነተኛውና የታመኑ ቃሎችን
 እንዳስተምርህ አይደለምን?

22 ድኾች በመሆናቸው ብቻ ድኾችን
 አትበዝብዛቸው፤
 ችግረኛውንም በአደባባይ አታንገላታው፤

23 እግዚአብሔር ይፋረድላቸዋልና፤
 የሚቀጧቸውንም ይቀማቸዋል።

24 ከግልፍተኛ ጋር ወዳጅ አትሁን፤
 በቀላሉ ቱግ ከሚልም ሰው ጋር
 አትወዳጅ፤

22:8 ሠ01:20:ኢዮ
 4:8:ሀሰ8:7:ገላ6:7-8
 22:9 ሠ814:29፤
 ምላ11:25:19:17:28
 :27
 22:10 ምላ26:20
 22:11 ምላ16:13፤
 ማፋ5:8
 22:13 ምላ26:13
 22:14 ምላ5:3-5፤
 23:27:መክ7:26
 22:15 ምላ13:24፤
 20:30
 22:17 ምላ1:6-8፤
 ምላ2:2:30:1:31:1
 22:21 መክ12:10
 22:22 ሠ023:6፤
 ሠሌ25:17:ኢዮ5:16
 22:23 አስ8:1:9:1
 :ኢዮ29:16:መዝ
 140:12:ምላ 23:10-
 11

25 አለበለዚያ መንገዱን ትማራለህ፤
 ራስህም ትጠመድበታለህ።

26 በዋስትና ቃል እጅ አትምታ፤
 ለብድር ተያዥ አትሁን፤

27 የምትከፍለው ካጣህ፤
 የምትተኛበት ዐልጋ ከሥርህ
 ይወሰድብሃል።

28 የቀድሞ አባቶችህ ያስቀመጡትን፤
 የጥንቱን የወሰን ምልክት አታፋልስ።

29 በሙያው ሥልጡን የሆነውን ሰው
 አይተሃልን?
 በነገሥታት ዘንድ ባለሟል ይሆናል፤
 አልባሌ ሰዎችን አያገለግልም።

23 ከገዥ ጋር ለመብላት
 በምትቀመጥበት ጊዜ፤
 በፊትህ ያለውን በሚገባፍ አስተውል፤

2 ስግብግብም ብትሆን እንኳ፤
 በገሥሮህ ላይ ካራ አጋድምበት፤

3 የእርሱ ጣፋጭ መብል አያስገምጅህ፤
 ምግቡ አታላይ ነውና።

4 ሀብት ለማግኘት ስትል ራስህን አታድክም፤
 ሐሳብህን የመግታት ጥበብ ይኑርህ።

5 በሀብት ላይ ዐይንህን ብትጥል፤
 ወዲያው ይጠፋል፤
 ወደ ሰማይ እንደሚበርር ንስር፤
 በእርግጥ ክንፍ አውጥቶ ይበራል፤

6 የስስታምን ምግብ አትብላ፤
 ጣፋጭ መብሉም አያስገምጅህ፤

7 ሁልጊዜ ስለ ዋጋ የሚያሰሳ ሰው ነውና፤†
 “ብላ፤ ጠጣ” ይልሃል፤
 ልቡ ግን ከአንተ ጋር አይደለም።

8 የበላሃት ትንሿ እንኳ ታስመልስሃለች፤
 የምስጋና ቃልህንም ከንቱ ታደርጋለህ።

9 ከጅል ጋር አትነጋገር፤
 የቃልህን ጥበብ ያንኳስሳልና።

10 የጥንቱን የወሰን ምልክት አታፋልስ፤
 አባት የሌላቸውንም ልጆች መሬት
 አትግፋ፤

11 ታዳጊያቸው ብርቱ ነውና፤
 እርሱ ይፋረድላቸዋል።

12 ልብህን ለምክር፤
 ጆሮህንም ለዕውቀት ቃል ስጥ።

13 ልጅን ከመቅጣት ወደ ኋላ አትበል፤
 በአርጨጫ ብትገርፈው አይሞትም።

14 በአርጨጫ ቅጣው፤
 ነፍሱንም ከሞት፥ አድናት።

*20 ወይም አስተዳዳሪ አልጻፍሁልህምን?† ወይም ሰላሳ
 ትምህርቶችን

†1 ወይም ግን መሆኑን

*7 ወይም በልቡ እንዳለበት እንዲሁ ነውና ወይም ገብጥ
 አዘጋጅቶ

*14 ዕብራይስጡ ሲኦል ይላል

15 ልጄ ሆይ፤ ልብህ ጠቢብ ቢሆን፤ የእኔም ልብ ሐሜት ያደርጋል፤
 16 ከንፈሮችህ ትክክለኛ ቢኖሩ፤ ውስጣዊ ሁለንተናዬ ሐሜት ያደርጋል።
 17 ልብህ በነጠአተኞች አይቅና፤ ነገር ግን ዘወትር እግዚአብሔርን ለመፍራት ትጋ።
 18 ለነገ እርግጠኛ አለኝታ ይኖርሃል፤ ተስፋህም ከንቱ አይሆንም።
 19 ልጄ ሆይ አድምጥ፤ ጠቢብም ሁን፤ ልብህም ከትክክለኛው መንገድ አይውጣ።
 20 ብዙ የወይን ጠጅ ከሚጠጡ ሥጋ ከሚሰለቅጡ ጋር አትወዳጅ፤
 21 ሰብራሞችና ሆዳሞች ድኾች ይሆናሉና፤ እንቅልፋምንትም በትቶ ያለብሳቸዋል።
 22 የወለደህን አባትህን አድምጥ፤ እናትህንም ባረጃች ጊዜ አትናቃት።
 23 እውነትን ግዛት እንጂ አትሸጣት፤ ጥበብን፤ ተግሣጽንና ማስተዋልን ገንዘብህ አድርግ።
 24 የጻድቅ ሰው አባት እጅግ ደስ ይለዋል፤ ጠቢብ ልጅ ያለውም በእርሱ ሐሜት ያደርጋል።
 25 አባት እናትህ ደስ ይበላቸው፤ ወላጅ እናትህም ሐሜት ታድርግ።
 26 ልጄ ሆይ፤ ልብህን ስጠኝ፤ ዐይኖችህም ከመንገዴ አይውጡ፤
 27 ዘልዛላ ሚስት ጠባብ ጉድጓድ፤ አመንዝራም ሴት ዐዘቅት ናትና፤
 28 እንደ ወንበዴ ታደባለች፤ በሰዎችም መካከል ወስላቶችን ታበዛለች።
 29 ዋይታ የማን ነው? ሐዘንስ የማን ነው? ጠብ የማን ነው? ብሶትስ የማን ነው? በከንቱ መቀራሰል የማን ነው? የዐይን ቅላትስ የማን ነው?
 30 የወይን ጠጅ በመጠጣት ጊዜያቸውን ለሚያባክኑ ነው፤ እየዞሩ ድብልቅ የወይን ጠጅ ለሚቀማሙሱ ሰዎች ነው።
 31 መልኩ ቀይ ሆኖ፤ በብርጭቆ ውስጥ ሲያንጸባርቅ፤ ሰተት ብለው ለሚወርድበትም ጊዜ፤ ወደ ወይን ጠጅ ትክ ብለህ አትመልከት።
 32 በመጨረሻው እንደ እባብ ይነድፋል፤ እንደ እፋኝትም መርዘን ይረጫል።
 33 ዐይኖችህ እንግዳ ነገር ያያሉ፤ አእምሮህም ይቀባዥራል።
 34 በባሕር ላይ የተኛህ፤

23:16 ቍ24:9ምሳ 27:11:29:3
 23:17 መዝ37:1:73:3
 23:18 መዝ9:18:37:1-4:ምሳ24:14:19-20
 23:19 ዘ84:9:ምሳ 28:7
 23:20 ኢሳ5:11:22:56:12:ዕን2:15
 23:21 ምሳ21:17
 23:22 ዘሌ19:3:2
 23:23 ምሳ4:7:17:16
 23:24 ቍ15-16
 23:25 ምሳ10:1
 23:26 መዝ18:21:ምሳ5:1-6
 23:27 ምሳ22:14
 23:28 ምሳ7:11-12
 23:30 ቍ20-21:ኢሳ5:11
 23:35 ምሳ20:1
 24:1 ምሳ3:31-32:23:17-18
 24:2 መዝ2:1:10:7:ኢሳ32:6:55:7-8:59:7:65:2:66:18:ሆሊ4:1
 24:3 ምሳ14:1
 24:4 ምሳ8:21
 24:6 ምሳ11:14:20:18:ሉቃ14:31
 24:10 ኢዮ4:5
 24:11 መዝ8:24
 24:12 1ሳጡ2:3:ኢዮ34:11:መዝ54:5:62:12:139:2:ማቴ 16:27:ሮሜ2:6
 24:14 መዝ119:103: ምሳ16:24:23:18
 24:16 ኢዮ5:19:መዝ 34:21

በመርከብ ምሰሶ ጫፍ ላይ የተጋደምህ ትመስላለህ።
 35 እንተም፤ “መቱኝ፤ አልተገዳሁም፤ ደበደቡኝ፤ አልተሰማኝም፤ ታዲያ፤ ሌላ መጠጥ እንዳገኝ፤ መቼ ነው የምነቃው?” ትላለህ።
24 በክፉ ሰዎች አትቅና፤ ጓደኝነታቸውም አይመርህ፤
 2 ልባቸው ዐመፅን ያውጠነጥናልና፤ ከንፈራቸውም ሽፍጥ ያወራል።
 3 ቤት በጥበብ ይሠራል፤ በማስተዋልም ይጸናል፤
 4 በዕውቀትም ውድና ውብ በሆነ ንብረት፤ ክፍሎቹ ይሞላሉ።
 5 ጠቢብ ሰው ታላቅ ኅይል አለው፤ ዕውቀት ያለውም ሰው ብርታትን ይጨምራል፤
 6 ጦርነት ለመግጠም መልካም ምክር፤ ድል ለማድረግም ብዙ አማካሪዎች ያስፈልጋሉ።
 7 ጥበብ ለተላላ በጣም ሩቅ ናት፤ በከተማዬቱ በር ሸንጎ ላይም መናገር አይችልም።
 8 ክፋት የሚያውጠነጥን፤ . . . ‘ተንኩለኛ’ በመባል ይታወቃል።
 9 የተላላ ዕቅድ ኅጢአት ነው፤ ሰዎችም ፌዘኛን ይጸዩሉ።
 10 በመከራ ጊዜ ፈራ ተባ ካልህ፤ ዐቅምህ ምንኛ ደካማ ነው!
 11 ወደ ሞት የሚነዱትን ታደጋቸው፤ እየተገቡተቱ ለእርድ የሚሄዱትን አድናቸው።
 12 እንተም፤ “ስለዚህ ነገር ምንም አላውቅም” ብትል፤ ልብን የሚመረምር እርሱ አያስተውልምን? ሕይወትህን የሚጠብቃት እርሱ አያውቅምን? ለእያንዳንዱስ እንደ ሥራው መጠን አይከፍለውምን?
 13 ልጄ ሆይ፤ መልካም ነውና ማር ብላ፤ የማር ወለላም ጣዕም ይጣፍጥሃል።
 14 ጥበብም ለነፍስህ እንደዚሁ ጣፋጭ እንደ ሆነች ዕውቅ፤ ብታገኛት ለነገ አለኝታ ይኖርሃል፤ ተስፋህም ከንቱ አይሆንም።
 15 በጻድቅ ሰው ቤት ላይ እንደ ወንበዴ አታድፍጥ፤ መኖሪያውንም በድንገት አታጥቃ፤
 16 ጻድቅ ሰባት ጊዜ እንኳ ቢወድቅ

ይነግልና፤
 ክፉዎች ግን በጥፋት ይወድቃሉ።
 17 ጠላትህ ሲወድቅ ደስ አይበልህ፤
 ሲሰናከልም ልብህ ሐሣብ አያደርግ፤
 18 አለዚያ እግዚአብሔር ይህን አይቶ
 ደስ አይለውም፤
 ቀጥታውንም ከእርሱ ይመልሳል።
 19 በጨካኞች ድርጊት አትጨነቅ፤
 በክፉዎችም አትቅና፤
 20 ግፊኛ ተስፋ የለውምና፤
 የክፉዎችም መብራት ድርግም ብላ
 ትጠፋለች።
 21 ልጄ ሆይ፤ እግዚአብሔርንና ንጉሥን
 ፍራ፤
 ከመጠኞችም ጋር አትተባበር፤
 22 ሁለቱም የሚያመጡት መዓት፤
 ምን እንደሚሆን ማን ያውቃል?
ተጨማሪ የጠቢባን ምዕሌዎች
 23 እነዚህም ደግሞ የጠቢባን ምዕሌዎች
 ናቸው፡-
 በዳኝነት አድልዎ ማድረግ ተገቢ
 አይደለም፤
 24 በደለኛውን፤ “አንተ ንጹሕ ነህ”
 የሚለውን፤
 ሕዝቦች ይረግሙታል፤ መንግሥታትም
 ያወግዙታል።
 25 በደለኛውን፤ “አንተ ጥፋተኛ ነህ”
 የሚሉት ግን መልካም ነገር
 ይገጥማቸዋል፤
 የተትረፈረፈ በረከትም ይወርድላቸዋል።
 26 እውነተኛ መልስ መስጠት፤
 ከንፈርን እንደ መሳም ነው።
 27 በደጅ ያለውን ሥራህን ፈጽም፤
 ዕርሻህን አዘጋጅ፤
 ከዚያም በኋላ ቤትህን ሥራ።
 28 በባልንጀራህ ላይ ያለ ምክንያት
 አትመስክር፤
 በከንፈርህም አትሸንግል።
 29 “በእኔ ላይ እንደሠራብኝ እሠራለታለሁ፤
 ስለ አድራጎቱም የጁን እመልስለታለሁ”
 አትበል።
 30 በሰነፍ ሰው ዕርሻ በኩል አለፍሁ፤
 ማስተዋል የጎደለውን ሰው የወይን ቦታ
 አልፎ ሄድሁ፤
 31 በያለበት እሾህ በቅሎብታል፤
 መሬቱም ዐረም ለብሶአል፤
 ቅጥፍም ፈራርሷል።
 32 ያየሁትን ነገር አወጣሁ አወረድሁ፤
 ካስተዋልሁትም ትምህርት አገኘሁ፤
 33 “ጥቂት ላንቀላፋ፣ ጥቂት ላሸልብ፣

24:17 2ሳሙ:3:32
 :አብ1:12:ሚክ7:8
 24:18 ኢዮ31:29
 24:19 መዝ37:1
 24:20 ኢዮ18:5፤
 ምሳ23:17-18
 24:21 ሮሜ13:1-5
 24:22 መዝ73:19
 24:23 ዘ018:16፤
 ዘሌ19:15:መዝ72:2፤
 ምሳ1:6:28:21:31:8
 :9:ኤር22:16
 24:24 ምሳ17:15
 24:28 መዝ7:4
 24:29 ምሳ20:22፤
 ማቴ5:38-41
 24:30 ምሳ6:6-11
 :26:13-16
 24:33 ምሳ6:10
 24:34 ምሳ10:4፤
 መዝ10:18
 25:1 1ነገ4:32፤
 ምሳ1:1
 25:2 ምሳ16:10-15
 25:5 2ሳሙ:7:13
 :ምሳ16:12:20:8:29
 :14
 25:7 ሉቃ14:7-10
 25:8 ማቴ5:25-26
 25:11 ቀ፡12:ምሳ
 15:23
 25:12 ቀ፡11:መዝ
 141:5:13:18
 25:13 ምሳ10:26
 :13:17

እጄን አጣጥፌ ጥቂት ልረፍ” ብትል፤
 34 ድኸነት እንደ ወንበይ፤
 እጦትም እንደ ታጠቀ ሰው
 ይመጣብሃል።”
የሰሎሞን ተጨማሪ ምዕሌዎች
25 እነዚህ የይሁዳ ንጉሥ የሕዝቅያስ
 ሰዎች የቀዳቸው ሌሎች የሰሎ
 ሞን ምዕሌዎች ናቸው፡-
 25 ነገርን መሰወር ለእግዚአብሔር ክብሩ ነው፤
 ነገርን ፈልፍሎ ማውጣት ግን
 ለነገሥታት ክብራቸው ነው።
 3 ሰማያት ከፍ ያሉ እንደ ሆኑ፤ ምድርም
 ጥልቅ እንደ ሆነች ሁሉ፤
 የነገሥታትም ልብ እንደዚሁ
 አይመረመርም።
 4 ከብር ዝገትን አስወግድ፤
 እንጥረኛውም ንጹህ ነገር፤ ያገኛል፤
 5 ክፉን ከንጉሥ ፊት አርቅ፤
 ዙፋኑም በጽድቅ ትጸናለች።
 6 በንጉሥ ፊት ራስህን ከፍ ከፍ
 አታድርግ፤
 በታላላቆች መካከል መገኘትም
 አይመርም፤
 7 በትልቅ ሰው ፊት ከሚያዋርድህ፤
 ራሱ፤ “ወደዚህ ከፍ በል” ቢልህ
 ይሻላልና።
 በዐይንህ ያየኸውን ሁሉ፤
 8 ወደ ፍርድ አደባባይ በችኩላ አታውጣው፤⁷
 ባልንጀራህ ካሳፈረህ፤
 ኋላ ምን ይውጥሃል?
 9 ስለ ራስህ ጉዳይ ከባልንጀራህ ጋር
 በምትከራከርበት ጊዜ፤
 የሌላውን ሰው ምስጢር አታውጣ፤
 10 ያለዚያ ይህን የሚሰማ ያሳፍርሃል፤
 እንዴ የጠፋውን ስምህንም ፈጽሞ
 መመለስ አትችልም።
 11 ባግባቡ የተነገረ ቃል፤
 በብር መደብ ላይ እንደ ተቀረጸ
 የወርቅ እንኮይ ነው።
 12 የጠቢብ ሰው ዘለፋ ለሚሰማ ጆሮ፤
 እንደ ወርቅ ጉትቻ ወይም እንደ ጥፍ
 የወርቅ ጌጥ ነው።
 13 በመከር ጊዜ የበረዶ ቅዝቃዜ ለስስ
 እንደሚያደርግ ሁሉ፤
 ታማኝ መልእክተኛም ለላኩት እንደዚሁ
 ነው፤
 734 ወይም እንደ ባዘኔ/ አዎትም እንደ ለማኝ
 74 ወይም ጽዋ
 77:8 ወይም ዐይንህን የጣልሀበት ሰው፤ 8... አትውጣ

የጌቶቹን መንፈስ ያሳርፋልና።
 14 የማይለግሰውን ስጦታ እቸራለሁ ብሎ ጉራ የሚነዛ ሰው፤ ዝናብ እንደ ሌለው ደመናና ነፋስ ነው።
 15 በትዕግሥት ገዥን ማግባባት ይቻላል፤ ለሰላሳ አንደበትም ዐጥንት ይሰብራል።
 16 ማር ስታገኝ በልክ ብላ፤ ከበዛ ያስመልሰሃል።
 17 ወደ ባልንጀራህ ቤት እግር አታብዛ፤ ታሰለቸውና ይጠላሃል።
 18 በባልንጀራው ላይ በሐሰት የሚመሰክር፤ እንደ ቁመጥ፤ እንደ ሰይፍና እንደ ተሳለ ፍላጻ ነው።
 19 በመክራ ጊዜ በወሰላታ ሰው መተማመን፤ በተበላሽ ጥርስና በሰለለ እግር እንደ መታመን ነው።
 20 ላዘነ ልብ የሚዘምር፤ በብርድ ቀን ልብሱን እንደሚያወልቅ፤ ወይም በሶዳ ላይ እንደ ተጨመረ ሆምጣጤ ነው።
 21 ጠላትህ ቢራብ አብላው፤ ቢጠማም ውሃ አጠጣው።
 22 ይህን በማድረግህም፤ በራሱ ላይ ፍም ትከምራለህ፤ እግዚአብሔርም ዋጋህን ይከፍልሃል።
 23 የሰሜን ነፋስ ዝናብ እንደሚያመጣ ሁሉ፤ ሐሜተኛ ምላስም ቀጠሎ ፊት ታስከትላለች።
 24 ከጨቅጫቃ ሚስት ጋር በአንድ ቤት ከመኖር፤ በጣራ ማዕዘን ላይ መኖር ይሻላል።
 25 ከኛቅ የሚመጣ መልካም ዜና፤ የተጠማችን ነፍስ እንደሚያረካ ቀዝቃዛ ውሃ ነው።
 26 ለክፉ ሰው የሚንበረከክ ጻድቅ፤ እንደ ደፈረስ ምንጭ ወይም እንደ ተበከለ የጉድጓድ ውሃ ነው።
 27 ከመጠን በላይ ማር መብላት ጥፋ አይደለም፤ የራስንም ክብር መሻት አያስከብርም።
 28 ራሱን የማይቁጣጠር ሰው፤ ቅጥሯ እንደ ፈረሰ ከተማ ነው።

26 በረዶ በበጋ፤ ዝናብ በመክር እንደሚያስፈልግ ሁሉ፤ ክብርም ለተላላ አይገባውም።

25፥15 ምሳ15፥1፤ መክ10፥4
 25፥16 ቍ27
 25፥18 ምሳ12፥18
 25፥22 2ኪፍ28፥15 ፤ መዝ18፥8፤ ማቴ5፥44፤ ሮሜ12፥20
 25፥24 ምሳ21፥9
 25፥25 ምሳ15፥30
 25፥27 ቍ16፥ምሳ27፥2፤ ማቴ23፥12
 26፥1 ቍ8፥1፤ ሳሙ12፥17፤ ምሳ19፥10
 26፥2 ዘጸ23፥5
 26፥3 መዝ32፥9፤ ምሳ10፥13
 26፥4 ቍ5፥ኢሳ36፥21
 26፥5 ቍ4፥ምሳ3፥7
 26፥6 ምሳ10፥26
 26፥7 ቍ9
 26፥8 ቍ1
 26፥9 ቍ7
 26፥11 መዝ85፥8፤ 2ጴጥ2፥22
 26፥12 ምሳ3፥7፤ 29፥20
 26፥13 ምሳ6፥6-11 ፤ 22፥13፤ 24፥30-34
 26፥14 ምሳ6፥9
 26፥15 ምሳ19፥24

2 ክንፎቿን እንደምታርገበግብ ድንቢጥ ወይም ቱር እንደምትል ጨረባ፤ ከንቱ ርግማንም በማንም ላይ አይደርስም።
 3 ለፈረስ አሰንጋ፤ ለአህያ መሸበቢያ፤ ለተላላ ጀርባም በትር ይገባዋል።
 4 ቁልን እንደ ቁልነቱ አትመልስለት፤ አለዚያ አንተም ራስህ እንደ እርሱ ትሆናለህ።
 5 ቁልን እንደ ቁልነቱ መልስለት፤ አለዚያ ጠቢብ የሆነ ይመስለዋል።
 6 በተላላ እጅ መልእክትን መላክ፤ የገዛ እግርን እንደ መቀረጥ ወይም በመፃን እንደ መጋት ነው።
 7 በቁል አንደበት የሚነገር ምዕሌ፤ ሰላ የሸባ ሰው እግር ነው።
 8 ለተላላ ክብር መስጠት፤ በወንጭፍ ላይ ድንጋይ እንደ ማሰር ነው።
 9 በአላዋቂ አንደበት የሚነገር ምዕሌ፤ በሰካራም እጅ እንዳለ እሾኽ ነው።
 10 ቁልን ወይም የትኛውንም ዐላፊ አግዳሚ የሚቀጥር፤ ፍላጻውን በነሲብ እየወረወረ ወገኖቹን እንደሚያቁስል ቀስተኛ ነው።
 11 ውሻ ወደ ትፋቱ እንደሚመለስ ሁሉ፤ ተላላም ቁልነቱን ይደጋግማል።
 12 ራሱን እንደ ጠቢብ የሚቁጥረውን ሰው አይተሃልን? ከእርሱ ይልቅ ለተላላ ተስፋ አለው።
 13 ሰነፍ፤ “በመንገድ ላይ አንበሳ አለ፤ አስፈሪ አንበሳ በአውራ ጌዳና ላይ ይጎማለላል” ይላል።
 14 መዝጊያ በማጠፊያው ላይ እንደሚዞር፤ ሰነፍም በዐልጋው ላይ ይገባበጣል።
 15 ሰነፍ እጁን ወጭት ውስጥ ያጠልቃል፤ ወደ አፋ ለመመለስ ግን እጅግ ይታክታል።
 16 በማስተዋል መልስ ከሚሰጡ ከሰባት ሰዎች ይልቅ፤ ሰነፍ ራሱን ጠቢብ አድርጎ ይቁጥራል።
 17 በሌሎች ጠብ ጥልቅ የሚል መንገደኛ፤ የውሻ ጆሮ እንደሚይዝ ሰው ነው።
 18 ትንታግ ወይም የሚገድል ፍላጻ እንደሚወረውር ዕብድ፤
 19 “ቀልዴን እኮ ነው” እያለ ባልንጀራውን የሚያታልል ሰውም

እንደዚሁ ነው።

20 ዕንጨት ከሌለ እሳት ይጠፋል፤ አሾክሻኪ ከሌለም ጠብ ይበርዳል።

21 ከሰል ፍምን፣ ዕንጨትም እሳትን እንደሚያቀጣጥል፣ አዋኪ ሰውም ጠብን ያባብሳል።

22 የሐሜተኛ ቃል እንደ ጣፋጭ ጉርሻ ነው፤ ወደ ሰው ውስጠኛው ክፍል ዘልቆ ይገባል።

23 ክፋትን በልብ ቋጥሮ ለስላሳ ቃል የሚናገር ከንፈር፣ በብር ፈሳሽ እንደ ተለበጠ የሸክላ ዕቃ ነው።

24 ተንኮለኛ በከንፈሩ ይሸነግላል፤ በልቡ ግን ክፋትን ይቋጥራል።

25 ንግግሩ ማራኪ ቢሆንም አትመነው፤ ሰባት ርኩሳት ልቡን ሞልቶታል።

26 ተንኮሉ በሸንገላው ይሸፈን ይሆናል፤ ነገር ግን ክፋቱ በጉባኤ ይገለጻል።

27 ጉድጓድ የሚምስ ራሱ ይገባበታል፤ ድንጋይ የሚያንከባልልም ተመልሶ በላዩ ላይ ይገለበጥበታል።

28 ሐሰተኛ ምላስ የጉዳቻቸውን ትጠላለች፤ ሸንጋይ አንደበትም ጥፋትን ታመጣለች።

27 ነገ በሚሆነው አትመካ፤ ቀን የሚያመጣውን አታውቅምና።

2 ሌላው ያመስግንህ እንጂ የገዛ አፍህ አይደለም፤ ሌላ ሰው ያወድስህ እንጂ የገዛ ከንፈርህ አይሁን።

3 ድንጋይ ይከብዳል፤ አሸዋም ሸክም ነው፤ የተላላ ሰው ጉኔጣ ግን ከሁለቱም ይከብዳል።

4 ንዴት ጨካኝ፣ ቀሩጣም ጎርፍ ነው፤ በቅናት ፊት ግን ማን መቆም ይችላል?

5 የተገለጠ ዘለፋ፣ ከተደበቀ ፍቅር ይሻላል።

6 ከጠላት ደጋግሞ መሳም ይልቅ፣ የወዳጅ ማቀሳሰል ይታመናል።

7 ለጠገበ ማር አይጥመውም፤ ለተራብ ግን እሬት እንኳ ይጣፍጠዋል።

8 ከቤቱ ወጥቶ የሚባዝን ሰው፣ ጎጆዋን ለቃ እንደ ምትባዝን ወፍ ነው።

9 ሽቱና ዕጣን ልብን ደስ ያሰኛሉ፤

26:20 ምዕ22:10
26:21 ምዕ14:17
26:22 ምዕ18:18
26:24 መዝ31:18
፣41:6
26:25 መዝ28:3
፣ኢር9:4
26:27 አስ2:23፣
6:13፣7:9፣መዝ7:15፣
35:8፣141:10፣ምዕ28
፣10፣29:6፣ኢሳ
50:11
26:28 መዝ12:3፣
ምዕ29:5
27:1 1ነገ20:11፣
ማቴ6:34፣ዮጳ፣13-
16
27:2 ምዕ25:27
27:3 ኢዮ 6:3
27:4 ዠኑ 5:14
27:6 መዝ141:5፣
ምዕ28:23
27:8 ኢሳ16:2

27:9 አስ2:12፣
መዝ45:8
27:10 ምዕ17:17
27:11 ዘፍ24:60፣
ምዕ10:1፣23:15-16
27:12 ምዕ 22:3
27:13 ምዕ20:16
27:15 አስ 1:18
27:18 ሉቃ19:12-
27:14፣ሮ9:7
27:20 ምዕ30:15
-16፣መዝ18:6፣7፣
ፀን 2:5
27:21 ምዕ17:3
27:23 ምዕ12:10

የወዳጅ ማስደሰትም ከቅን ምክሩ ይመነጫል።

10 የራስህንም ሆነ የአባትህን ወዳጅ አትተው፤ መከራ በሚያጋጥምህ ጊዜ ወደ ወንድምህ ቤት አትሂድ፤ ሩቅ ካለ ወንድም ቅርብ ያለ ጎረቤት ይሻላል።

11 ልጄ ሆይ፤ ጠቢብ ሁን፤ ልቤን ደስ አስኘው፤ ለሚንቁኝ ሁሉ መልስ መስጠት እችላ ዘንድ።

12 ጥንቁቅ አደጋን አይቶ ይሸሸጋል፤ ማስተዋል የጉደለው ግን ወደዚያው ይሄዳል፤ ይጉዳልም።

13 ለማይታወቅ ሰው የተዋሰን ልብሱን ግፈፈው፤ ለዘልዛላ ሴት ከተዋሰማ አግተው።

14 ሰው ድምፁን ከፍ አድርጎ ባልንጀራውን በማለዳ ቢመርቅ፣ እንደ ርግማን ይቁጠራል።

15 ጨቅጫቃ ሚስት፣ በዝናብ ቀን እንደሚወርድ የማያቋርጥ ጠፈጠፍ ናት፤

16 እርሷን ለመግታት መሞከር፣ ነፋሱን እንደ መግታት ወይም ዘይትን በእጅ እንደ መጨበጥ ነው።

17 ብረት ብረትን እንደሚስል፣ ሰውም ሌላውን ሰው እንደዚሁ ይስለዋል።

18 በለስን የሚንከባከብ ፍሬዋን ይበላል፤ ጌታውን የሚያገለግልም ክብርን ይጉናጸፋል።

19 ውሃ ፊትን እንደሚያሳይ፣ የሰውም ልብ ማንነቱን ገልጦ ያሳያል።

20 ሲኦልና የሙታን ዓለም^h እንደማይጠግቡ ሁሉ፣ የሰውም ዐይን አይረከም።

21 ብር በማቅለጫ፣ ወርቅ በከውር እንደሚፈተን፣ ሰውም በሚቀበለው ምስጋና ይፈተናል።

22 ጅልን በሙቀጫ ብትወቅጠው፣ እንደ እህልም በዘነዘና ብታደቀው፣ ጅልነቱን ልታስወግድለት አትችልም።

23 በጎሻሽ በምን ሁኔታ እንዳሉ ደህና አድርገህ ዕወቅ፤

^a23 ወይም በሚያሰለጩልጭ ነገር
^b20 ወይም ሞትና ጥፋት

መንጋህንም ተንከባከብ፤
 24 ሀብት ለዘላለም አይኖርምና፤
 ዘውድም ከትውልድ ወደ ትውልድ
 ጸንቶ አይኖርም።
 25 ደረቁ ሣር ተወግዶ፣ አዲሱ ብቅ ሲል፣
 በየኩረብታው ላይ ያለው ሣር
 ተሰብስቦ ሲገባ፣
 26 ከበግ ጠቦቶች ልብስ ታገኛለህ፤
 ፍየሎችም የዕርሻ መሬት መግዣ
 ይሆኑሃል።
 27 አንተንና ቤተ ሰብህን፣
 ገረዶችህንም ጭምር ለመመገብ፣
 የተትረፈረፈ የፍየል ወተት ይኖርሃል።

28 ክፉ ሰው ማንም ሳያሳድደው
 ይሸሻል፤
 ጻድቅ ግን እንደ አንበሳ ልቦ ሙሉ
 ነው።
 2 አገር ስታምፅ፣ ገዢዎቿ ይበዛሉ፤
 አስተዋይና ዐዋቂ ሰው ግን ሥርዐትን
 ያሰፍናል።
 3 ድኾችን የሚያስጨንቅ ሰው፣ ሽ
 ሰብል እንደሚያጠፋ ኅይለኛ ዝናብ
 ነው።
 4 ሕግን የሚተወ ክፉዎችን ያወድሳሉ፤
 ሕግን የሚጠብቁ ግን ይቋቋሚቸዋል።
 5 ክፉዎች ፍትሕን አያስተውሉም፤
 እግዚአብሔርን የሚሹ ግን ሙሉ
 በሙሉ ያውቁታል።
 6 በአካሄዱ ነውር የሌለበት ድኻ፣
 መንገዱ ጠማማ ከሆነ ባለጠጋ ይሻላል።
 7 ሕግን የሚጠብቅ አስተዋይ ልጅ ነው፤
 ከሆዳሞች ጋር ጓደኛ የሚሆን ግን
 አባቱን ያዋርዳል።
 8 በከፍተኛ ወለድ ሀብቱን የሚያካብት፣
 ለድኻ ለሚራራ፣ ለሌላው ሰው
 ያከማችሉታል።
 9 ሕግን ላለመስማት ጆሮውን የሚደፍን፣
 ጸሎቱ እንኳ አስጸያፊ ነው።
 10 ቅኖችን በክፉ መንገድ የሚመራ፣
 በቁፈረው ጉድጓድ ይገባል፤
 ንጹሐን ግን መልካም ነገርን ይወርሳሉ።
 11 ባለጠጋ ራሱን ጠቢብ አድርጎ ይቈጥር
 ይሆናል፤
 አስተዋይ የሆነ ድኻ ግን መርምሮ
 ያውቀዋል።
 12 ጻድቃን ድል ሲነሡ ታላቅ ደስታ
 ይሆናል፤
 ክፉዎች ሥልጣን ሲይዙ ግን ሕዝብ
 ይሸሸጋል።

27:24 ምሳ23:5
 28:1 ዘሌ 26:17፣
 27:7፣መዝ138:3
 28:6 ምሳ 19:1
 28:7 ምሳ 23:19-
 21
 28:8 ዘዘ18:21፣ ኢ
 ዮ3:15፣27:17፣
 መዝ112:9፣ሉቃ14:1
 2-14፣ሉቃ14:12-14
 28:9 መዝ109:7፣
 ምሳ15:8፣ኢሳ1:13
 28:10 መዝ57:6፣
 ምሳ26:27
 28:12 ቍ28:2፣2፣
 11:20፣ኢዮ24:4፣
 ምሳ29:2
 28:13 ዘሌ5:5፣
 24:12፣13፣ኢዮ
 31:33፣መዝ32:1-5
 ፣8፣74፣27፣1ዮሐ1:9
 28:17 1ኛሙ30:17
 ፣ 1ኛ720:20፣ኤር
 41:15፣44:14
 28:18 አሰ6:13፣
 ምሳ10:9፣ኤር39:18
 28:19 ምሳ12:11
 28:20 ቍ22
 28:21 ዘሌ19:15፣
 መዝ94:21፣ምሳ18:5
 ፣ሕዝ13:19
 28:22 ቍ20
 28:23 ምሳ27:5-6
 28:24 ምሳ18:9፣
 19:26
 28:25 ምሳ14:17
 ፣29:25
 28:26 መዝ4:5፣
 1ቆሮ3:18
 28:27 ዘጳ24:19፣
 መዝ109:17፣ምሳ22:9

13 ኅጢአቱን የሚሰውር አይለማም፤
 የሚናዘዝና የሚተወው ግን ምሕረትን
 ያገኛል።
 14 እግዚአብሔርን ዘወትር የሚፈራ ሰው
 ቡሩክ ነው፤
 ልቡን የሚያደነድን ግን መከራ ላይ
 ይወድቃል።
 15 ታዳጊ በሌለው ሕዝብ ላይ የተሾመ
 ጨካኝ ገዥ፣
 እንደሚያገግ አንበሳ ወይም ተንደንድር
 እንደሚይዝ ድብ ነው።
 16 ጨካኝ ገዥ ማመዛዘን ይጎድለዋል፤
 ያላግባብ የሚገኝን ጥቅም የሚጸየፍ
 ግን ዕድሜው ይረዝማል።
 17 የሰው ደም ያለበት ሰው፣
 ዕድሜ ልኩን ሲቅበዘበዝ ይኖራል፤
 ማንም ሰው አይርዳው።
 18 አካሄዱ ነቀፋ የሌለበት ሰው ክፉ
 አያገኘውም፤
 መንገዱ ጠማማ የሆነ ግን ድንገት
 ይወድቃል።
 19 መሬቱን የሚያርስ የተትረፈረፈ ምግብ
 ያገኛል፤
 ከንቱ ተስፋን ይዞ የሚጓዝ ግን
 ድኸነትን ይወርሳል።
 20 ታማኝ ሰው እጅግ ይባረካል፤
 ሀብት ለማግኘት የሚጠይቅ ግን ከቅጣት
 አያመልጥም።
 21 አድልዎ ማድረግ መልካም አይደለም፤
 ሰው ግን ለቀራሽ እንጀራ ሲል በደል
 ይፈጽማል።
 22 ስስታም፣ ሀብት ለማከማቸት
 ይስገበገባል፤
 ድኸነት እንደሚጠብቀውም አያውቅም።
 23 ሸንጋይ አንደበት ካለው ይልቅ፣
 ሰውን የሚገሥጽ ውሎ ዐድሮ
 ይወደዳል።
 24 ከአባት ከእናቱ ሰርቆ፣
 “ይህ ጥፋት አይደለም” የሚል
 የአጥፊ ተባባሪ ነው።
 25 ስስታም ሰው ጠብን ያነሣል፤
 በእግዚአብሔር የሚታመን ግን
 ይባረካል።
 26 በራሱ የሚታመን ተላላ ነው፤
 በጥበብ የሚመላለስ ግን ክፉ
 አያገኘውም።
 27 ለድኾች የሚሰጥ አይቸገርም፤

፳3 ወይም ድኻ

አይቶአቸው እንዳላየ የሚሆን ግን ብዙ
 ርግማን ይደርስበታል።

28ክፉዎች ሥልጣን በሚይዙ ጊዜ ሕዝብ
 ይሸሸጋል፤
 ክፉዎች በሚጠፉበት ጊዜ ግን ጸድቃን
 ይበዛሉ።

29 ከብዙ ተግማጽ በኋላ ዐንገቱን
 የሚያደነድን ሰው፤
 በድንገት ይጠፋል፤ መጻኛም የለውም።

2ጸድቃን ሥልጣን ሲይዙ ሕዝብ ሐሜት
 ይደርጋል፤
 ክፉዎች ሲገዙ ግን ሕዝብ ይቃደሳል።

3ጥበብን የሚወድ ሰው አባቱን ደስ
 ያሰኛል፤
 የአመንገራዎች ወጻጅ ግን ሀብቱን
 ያባክናል።

4ፍትሕን በማስፈን ንጉሥ አገርን
 ያረጋጋል፤
 ገብ ለማግኘት የሚጎመጅ ግን
 ያፈራርሳታል።

5ባልንጀራውን የሚሸነግል፤
 ለገዛ እግሩ መረብ ይዘረጋል።

6ክፉ ሰው በራሱ ኅጢአት ይጠመዳል፤
 ጸድቅ ግን ይዘምራል፤ ደስም ይለዋል።

7ጸድቅ ለድኸነት ፍትሕ ይጨነቃል፤
 ክፉ ሰው ግን ደንታ የለውም።

8ተሳዳቢዎች ከተማን ያውካሉ፤
 ጠቢባን ግን ቀሩን ያበርዳሉ።

9ጠቢብ ሰው ከተላላ ጋር ወደ ሸንጎ
 ቢሄድ፤
 ተላላ ይቆጣል፤ ያፈዛል፤ ሰላምም
 አይኖርም።

10ደም የተጠሙ ሰዎች ሐቀኛን ሰው
 ይጠላሉ፤
 ቅን የሆነውንም ለመግደል ይሻሉ።

11ተላላ ሰው ቀሩን ግን ያለ ገደብ
 ይለቀዋል፤
 ጠቢብ ሰው ግን ራሱን ይቆጣጠራል።

12ገዥ የሐሰት ወሬ የሚሰማ ከሆነ፤
 ሹማምንቱ ሁሉ ክፉዎች ይሆናሉ።

13ድኸውና ጨቋኙ የጋራ ነገር አላቸው፤
 እግዚአብሔር ለሁለቱም የዐይን
 ብርሃንን ሰጥቶአቸዋል።

14 ንጉሥ ለድኸ ትክክለኛ ፍርድ ቢሰጥ፤
 ዙፋኑ ዘላለም ጸንቶ ይኖራል።

15የተግማጽ በትር ጥበብን ታገናጽፋለች፤
 መረን የተለቀቀ ልጅ ግን እናቱን

28፡28 ቍ12፡አቶ
 20፡19
 29፡1 ዘፀ32፡9፡ዘጸ
 9፡27፡2ዘ፡536፡16፡ም
 46፡15፡ኤር19፡15፡3
 6፡31፡ዕ፡2፡7
 29፡2 2ኅ11፡20፤
 ም፡428፡12፡30፡22፡መ
 ከ10፡6
 29፡3 ም፡45፡8-10፤
 10፡1፡23፡15-16፤
 ሉ፡ቃ፡5፡11-32
 29፡4 ቍ14፡ም፡4
 8፡15-16
 29፡5 ኢቶ32፡21፤
 ም፡426፡28
 29፡6 ኢቶ5፡13፤
 ም፡426፡27፡መክ9፡12
 29፡7 ም፡431፡8-9
 29፡8 ም፡411፡11
 ፡16፡14
 29፡10 ቍ27፤
 1ቶ፡ሐ3፡12
 29፡11 ኢቶ15፡13
 ፡ም፡412፡16
 29፡12 2ኅ12፡9
 ፡ኢቶ፡34፡30
 29፡13 ም፡422፡2፤
 ማ፡45፡45
 29፡14 ቍ4፡መዘ
 72፡1-5፡ም፡416፡12
 29፡15 ቍ17፡ም፡4
 13፡24
 29፡16 መዘ91፡8፤
 92፡11
 29፡17 ቍ15
 29፡18 መዘ1፡1-2
 ፡19፡11፡119፡1-2
 29፡20 ም፡419፡2፤
 26፡12
 29፡22 ም፡414፡17
 29፡23 አስ5፡12፤
 ም፡411፡2፡15፡33፤
 16፡18
 29፡24 ዘሌ5፡1
 29፡25 1ሳጦ፡15፡24
 ፡ም፡416፡20፡28፡25
 29፡26 ም፡416፡33
 ፡19፡6
 29፡27 ቍ10
 30፡1 ም፡422፡17
 30፡3 ም፡49፡10

ያሳፍራል።

16ክፉዎች ሥልጣን ሲይዙ ኅጢአት
 ይበዛል፤
 ጸድቃን ግን የእነርሱን ውድቀት
 ያያሉ።

17ልጅህን ቅጣው፤ ሰላም ይሰጥሃል፤
 ነፍስህንም ደስ ያሰኛታል።

18ራእይ በሌለበት ሕዝብ መረን ይሆናል፤
 ሕግን የሚጠብቅ ግን የተባረከ ነው።

19አገልጋይ በቃል ብቻ ሊታረም
 አይችልም፤
 ቢያስተውለውም እንኳ በጀ አይልም።

20በችኩላ የሚናገርን ሰው ታያለህን?
 ከእርሱ ይልቅ ተላላ ተስፋ አለው።

21ሰው አገልጋዩን ከልጅነቱ ጀምሮ
 ቢያቀማጥል፤
 የኋላ ኋላ ሐዘን። ያገኘዋል።

22ቀሩ ሰው ጠብን ይጭራል፤
 ግልፍተኛም ብዙ ኅጢአት ይሠራል።

23ሰውን ትዕቢቱ ያዋርደዋል፤
 ትሐት መንፈስ የለው ግን ክብርን
 ይገናኛል።

24የሌባ ግብረ አበር የገዛ ራሱ ጠላት
 ነው፤
 የመሐላውን ርግማን እየሰማ ጭጭ
 ይላል።

25ሰውን መፍራት ወጥመድ ነው፤
 በእግዚአብሔር የሚታመን ግን በሰላም
 ይኖራል።

26ብዙዎች በገዥ ፊት ተደማጭነት
 ማግኘት ይሻሉ፤
 ሰው ፍትሕ የሚያገኘው ግን ከእግዚ
 አብሔር ዘንድ ነው።

27ጸድቃን አታላቶችን ይጸደቃሉ፤
 ክፉዎችም ቅኖችን ይጠላሉ።

አገር የተናገራቸው ምዕሌዎች

30 የያቄ ልጅ የአገር ቃል ይህ
 ነው።⁰
 ይህ ሰው ለኢቲኤል፤
 ለኢቲኤልና ለአካል ተናገረ።¹

2፡አኔ ከሰው ሁሉ ይልቅ ጅል ነኝ፤
 ሰው ያለው ማስተዋል የለኝም።

3ጥበብን አልተማርሁም፤
 ስለ ቅዱሱም ዕውቀት የለኝም።

⁰21 በዕብራይስጥ የዚህ ቃል ትርጓሜ በእርግጠኝነት አይታወቅም
⁰1 ወይም የማላው ያቀ
¹1 የማስፈቱክ ጽሑፍ ከዚህ ጋር ይሰማል፤ የዕብራይስጥ ግን
 ተናገረ። “አቤቱ እግዚአብሔር፤ እኔ ይከሚአለሁ/ አቤቱ
 እግዚአብሔር፤ እኔ ይከሚአለሁ፤ እንደ ሞተ ሰውም ሆኛለሁ”
 ይላል።

4ወደ ሰማይ የወጣ፤ የወረደስ ማነው?
ነፋስን በእጁ ሰብስቦ የያዘ ማነው?
ውሆችንስ በመገናኛጫያው የጠቀለለ ማነው?
የምድርን ዳርቻዎች ሁሉ የወሰነ ማነው?
ስሙ ማን ነው? የልጁስ ስም ማን ይባላል?
የምታውቅ ከሆነ እስተ ንገረኝ!

5“የእግዚአብሔር ቃል ሁሉ እንከን የለበትም፤
እርሱ ለሚታመኑበት ሁሉ ጋሻቸው ነው።

6በእርሱ ቃል ላይ አንዳች አትጨምር፤ አለዚያ ይዘልፍሃል፤ ሐሰተኛም ያደርግሃል።

7“እግዚአብሔር ሆይ፤ ሁለት ነገር እለምንሃለሁ፤ እነዚህንም ከመሞቴ በፊት አትከልክለኝ፤

8ሐሰትንና ሐሰት መናገርን ከእኔ አርቅልኝ፤ ድክነትንም ሆነ ብልጽግናን አትስጠኝ፤ ብቻ የዕለት እንጀራዬን ስጠኝ።

9ያለዚያ ግን ያለ ልክ እጠግብና እክድሃለሁ፤

... ‘እግዚአብሔር ማን ነው?’ እላለሁ፤ ወይም ድካ እሆንና እስርቃለሁ፤ የክምላኬንም ስም አሰድባለሁ።

10“አገልጋይን በጌታው ፊት በክፉ አታንግሠው፤ አለዚያ ይረግምህና ጉዳት ያገኝሃል።

11“አባቴን የሚረግም፤ እናቱን የማይባርክ ትውልድ አለ፤

12ራሳቸውን ንጹሐን አድርገው የሚቈጥሩ፤ ሆኖም ከርኩሰታቸው ያልነጹ አለ፤

13ዐይናቸው ትዕቢተኛ የሆነ፤ አስተያየቸው ንቀት የሞላበት፤

14ድኸችን ከምድር፤ ችግረኞችንም ከሰው ዘር መካከል ለማጥፋት፤

ጥርሳቸው ስይፍ የሆነ፤ መንጋጋቸውም ካራ የሆነ አለ።

15“አልቅት ሁለት ሴት ልጆች አሉት፤ ‘ስጡን! ስጡን!’ እያሉ ይጮኻሉ፤ “ፈጽሞ የማይጠግቡ ሦስት ነገሮች አሉ፤

... ‘በቃኝን’ ከቶ የማያውቁ አራት ናቸው፤

16እነርሱም መቃብር፤¹⁶ መካን ማሳፀን፤ ውሃ ጠጥታ የማትረካ ምድር፤

... ‘በቃኝ’ የማይል እሳት ናቸው።

17“በአባት ላይ የምታፈዝ ዐይን፤

30:4 ስፍ1:2፤ዘ8
30:12፤አ.ዮ26:8፤
መዝ24:1-2፤ም48፤
22-31፤አ.ሳ40፤12፤
ዮ.ሐ3:13፤ኤ.4:4፤7-
10፤ራእ19:12
30:5 ስፍ15:1፤
መዝ12:6፤18:30
30:6 ስፍ4:2
30:8 ማ.ቆ6:11
30:9 ስፍ6:12፤
8፤10-14፤አ.ሱ24፤27
፤አ.ሳ1:4፤59:13፤
ሆሌ13:6
30:11 ምሳ20:20
30:12 ምሳ16:2፤
ኤ.ር2:23፤25
30:13²⁴መ.22፤28
፤አ.ዮ41:34
30:14 አ.ዮ4:11፤
19፤22፤24፤9፤መዝ3፤7
፤57፤4፤አ.ሞ8:4፤
ሚክ2:2
30:15 ምሳ27:20
30:16 አ.ሳ5:14፤
14፤9፤11፤ዕገ2:5
30:17 ስፍ21:18-
21፤አ.ዮ15:23

የእናትንም ትእዛዝ የምትንቅ፤
የሸለቆ ቀራራዎች ይገጠግሉታል፤
ጆሬ አሞሮችም ይበሏታል።

18“እጅግ የሚያስደንቁኝ ሦስት ነገሮች አሉ፤
የማላስተውላቸውም አራት ናቸው፤

19የንስር መንገድ በሰማይ፤ የእባብ መንገድ በቋጥኝ፤ የመርከብ መንገድ በባሕር፤ የሰውም መንገድ ከሴት ልጅ ጋር ናቸው።

20“የአመንዝራዬቱ መንገድ ይህ ነው፤ በልታ አፏን በማበስ፤ ‘ምንም የሠራሁት ጥፋት የለም’ ትላለች።

21“ምድር በሦስት ነገር ትናወጣለች፤ እንዲያውም መሸከም የማትችላቸው አራት ነገሮች ናቸው፤

22ባሪያ ሲነግሥ፤ ሰነፍ እንጀራ ሲጠግብ፤

23የተጠላች ሴት ባል ስታገባ፤ ሴት ባሪያ በእመቤቷ እግር ስትተካ።

24“በምድር ላይ አራት ነገሮች ትንንሽ ናቸው፤ ሆኖም እጅግ ጠባብ ናቸው፤

25ጉንዳኖች ደካማ ፍጡራን ናቸው፤ ሆኖም ምግባቸውን በበጋ ያከማቻሉ።

26ሽከቻዎች ዐቅመ ደካማ ናቸው፤ ሆኖም መኖሪያቸውን በቋጥኞች መካከል ይሠራሉ፤

27አንበጦች ንጉሥ የላቸውም፤ ሆኖም ቅደም ተከተል ይዘው ይጓዛሉ፤

28እንሸላሊት በእጅ ትያዛለች፤ ሆኖም በቤተ መንግሥት ትገኛለች።

29“አረማ መዳቸው ግርማዊ የሆነ ሦስት ነገሮች አሉ፤ እንዲያውም በሞገስ የሚጎማለሉ አራት ናቸው፤

30ከአራዊት መካከል ኀይለኛ የሆነው፤ ከምንም ነገር ፊት ግንባሩን የማያጥፈው አንበሳ፤

31ጌርደድ ጌርደድ የሚል አውራ ዶሮ፤ አውራ ፍየል፤ እንዲሁም በሰራዊቱ የታጀበ ንጉሥ ናቸው።¹⁶

32ተላላ ሆነህ ራስህን ከፍ ከፍ ካደረግህ፤ ወይም ክፉ ነገር ካቀድህ፤ እጅህን በአፍህ ላይ አድርግ።

¹⁶16 ዕብራይስጡ ሲል ይላል
¹⁷17 ወይም ከተቃዋሚ የተጠበቀ ንጉሥ

33 ወተት ሲናጥ ቅቤ እንደሚወጣው፤
አፍንጫን ሲያሹት እንደሚደማ፤
ቀጣን ማነሣሣትም ጥልን ይፈጥራል።

ንጉሥ ልሙኤል የተናገራቸው ምሳሌዎች

31 ንጉሥ ልሙኤልን እናቱ
ያስተማረችው ቃል ይህ ነው፤

2^ሩ ልጄ ሆይ፤ የማሕፀኔ ልጅ ሆይ፤
የስእለቴ ልጅ ሆይ፤^፩

3^ኑ ጥልቀትህን በሴት አትጨርስ፤
ብርታትህንም ነገሥታትን ለሚያጠፉ
አታውል።

4^ሩ ልሙኤል ሆይ፤ ነገሥታት ይህን
ማድረግ የለባቸውም፤

ነገሥታት የወይን ጠጅ ሊጠጡ፤
ገዢዎችም የሚያሰክር መጠጥ
ሊያስገዙላቸው አይገባም፤

5^ኑ አለዚያ ጠጥተው የሕጉን ድንጋጌ
ይረሳሉ፤
የተጨቁኑትን ሁሉ መብት ይገፋሉ።

6^ኑ ለሚጠፉት የሚያሰክር መጠጥ፤
በሥቃይ ላሉትም የወይን ጠጅ
ስጧቸው፤

7^ኑ ጠጥተው ድብኝታቸውን ይርሱ፤
ችግራቸውንም ከእንግዲህ አያስቡ።

8^ሩ ስለ ራሳቸው መናገር ለማይችሉት፤
ለችግረኞችም ሁሉ መብት ተሟገት።

9^ኑ ተናገር፤ በቅንነትም ፍረድ፤
የምስኪኖችንና የድኾችን መብት
አስከብር።”

መዝጊያ ክፍል፤ ጠባዩ መልካም ሚስት

10^ኑ ጠባዩ መልካምን ሚስት ማን ያገኛታል?^፪
ከቀይ ዕንቁ እጅግ ትበልጣለች።

11^ኑ ባሏ ሙሉ በሙሉ ይተማመንባታል፤
የሚገድልበትም ነገር የለም።

12^ኑ በሕይወት ዘመኗ ሁሉ፤
መልካም ታደርግለታለች እንጂ
አትገዳውም።

13^ኑ የበግ ጠገርና የተልባ እግር መርጣ፤
ሥራ በሚወዱ እጆቿ ትፈትላቸዋለች።

14^ኑ እንደ ንግድ መርከብ፤
ምግቧን ከፍቅ ትሰበስባለች።

15^ኑ ገና ሳይነጋ ትነሣለች፤
ለቤተሰቧ ምግብ፤
ለሴት አገልጋዮቿም ድርሻቸውን
ትሰጣለች።

31:1 ምዕ22:17
31:2 መዕ11:30
31:3 ዘ817:17፤
1ኃ711:3፤ምዕ5:1-14

31:4 ምዕ20:1፤
መክ10:16-17፤
ኢሳ5:22

31:5 1ኃ716:9፤
ምዕ16:12

31:6 ዘ9:14፤18
31:7 አስ1:10

31:8 1ሳሙ19:4
31:9 ምዕ24:23
፤29:7

31:10 ፍት3:11፤
ምዕ8:35፤18:22

31:11 ዘ9:2፤18
፤ምዕ12:4

31:13 1ጢሞ2:9-
10

31:20 ዘ815:11
31:23 ዘ83:16
31:26 ምዕ10:31
31:31 ምዕ11:16

16^ሩ ሲ አስባ የዕርሻ መሬት ትገዛለች፤
በምታገኘውም ገንዘብ ወይን
ትተክላለች።

17^ኑ ብርታትን ታጥቃ ሥራዋን
ታከናውናለች፤
ክንዶቿም ለሥራ ብርቱ ናቸው።

18^ኑ ሥራዋ ትርፋማ መሆኑን ታስተውላለች፤
በሌሊትም መብራቷ አይጠፋም።

19^ኑ በእጇ እንዝርት ትይዛለች፤
በጣቶቿም ዘንጉን ታሾራለች።

20^ኑ ክንዶቿን ለድኾች ትዘረጋለች፤
እጆቿንም ለችግረኞች ፈታ
ታደርጋለች።

21^ኑ በረዶ ቢጥል ለቤተ ሰዎቿ አትሠጋም፤
ሁሉም ቀይ ልብስ ለብሰዋልና።

22^ኑ ለመኝታዋ የዐልጋ ልብስ ትሠራለች፤
ቀጭን በፍታና ሐምራዊ ልብስ
ለብሳለች።

23^ኑ ባሏ በአገር ሽማግሌዎች መካከል
በአደባባይ በተቀመጠ ጊዜ የተከበረ
ነው።

24^ኑ የበፍታ መገናኛዎቿን ሠርታ
ትሸጣለች፤
ለነጋዴዎችም ድግ ታቀርባለች።

25^ኑ ብርታትንና ሞገስን ተገናኝቶለች፤
መጭውን ጊዜ በደስታ ትቀበላለች።

26^ኑ በጥበብ ትናገራለች፤
በአንደበቷም ቀና ምክር አለ።

27^ኑ የቤተ ሰዎቿን ገዳይ በትጋት
ትከታተላለች፤
የስንፍና እንጀራ አትበላም።

28^ኑ ልጆቿ ተነሥተው፤ ቡርክት ይሏታል፤
ባሏም እንዲሁ፤ ሲያመሰግናትም
እንዲህ ይላል፤

29^ሩ ብዙ ሴቶች መልካም አድርገዋል፤
አንቺ ግን ሁሉንም ትበልጫለሽ።”

30^ኑ ቀጠንኛና አታላይ ነው፤ ውበትም
ይረግፋል፤
እግዚአብሔርን የምትፈራ ሴት ግን
የተመሰገነች ናት።

31^ኑ የሚገባትን ሽልማት ስጧት፤
ሥራዋም በየአደባባዩ ያስመስግናት።

⁵² ወይም የእሉቴ መልስ ሆይ
^{፻10} ከ10-31 የለው እያንዳንዱ ቀጥር የሚጀምረው በዕብራይስጥ ሆኖ ትደም ተከተል መሠረት ነው።